KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃષક સારથી

માસિક ન્યુઝલેટર
કૃષક ભારતી કો-ઓપરેટીવ લિમિટેડ (કૃભકો)
અંક ૩૮, ફેબ્રુઆરી - ૨૦૨૬

ભારત ટેક્સીનો પ્રારંભ: સહકારી-સંચાલિત ગતિશીલતામાં એક નવો અધ્યાય

વિકસિત ભારત માટે વધુ મજબૂત સહકારી માળખું

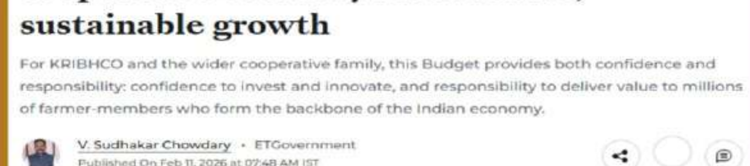

Union Budget 2026: Strengthening India's cooperative economy for inclusive, sustainable growth

For KRIBHCO and the wider cooperative family, this Budget provides both confidence and responsibility: confidence to invest and innovate, and responsibility to deliver value to millions of farmer-members who form the backbone of the Indian economy.

V. Sudhakar Chowdary • ETGovernment
Published On Feb 11, 2026 at 07:48 AM IST

ફક્ત આંતરિક પરિભ્રમણ માટે

ડિરેક્ટરનો સંદેશ

પ્રિય વાચકો,

ભારતના કૃષિ અને સહકારી ક્ષેત્રોમાં સતત પ્રગતિ દર્શાવતી 'કૃષક સારથી'ની ૩૮મી આવૃત્તિ રજૂ કરતા અમને આનંદ થાય છે. કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬-૨૭ વિકસિત ભારતના વિઝનને અનુરૂપ કૃષિને મજબૂત કરવા, ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવા, ગ્રામીણ વિકાસને આગળ વધારવા અને સહકારી ચળવળને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ભારત સરકારની પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરે છે. ખાતર અને કૃષિ માટેની ફાળવણીઓ પોસાય તેવા ભાવે ઇનપુટ્સની સમયસર ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરે છે, સંતુલિત પોષક તત્વોના ઉપયોગને પ્રોત્સાહિત કરે છે, ડાયરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્સફર (DBT) સિસ્ટમ દ્વારા પારદર્શિતા વધારે છે અને જમીનના ટકાઉ સ્વાસ્થ્યને ટેકો આપે છે. સંશોધન, માળખાગત સુવિધાઓ, આજીવિકા અને સહકારી મંડળીઓ માટે પ્રગતિશીલ પ્રોત્સાહનો પર વધેલું ધ્યાન સભ્ય-કેન્દ્રિત અને આત્મનિર્ભર ઇકોસિસ્ટમને વધુ મજબૂત બનાવે છે. કૃભકો આ રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓ સાથે સુસંગત રહે છે અને દેશભરના ખેડૂતો અને સભ્ય મંડળીઓની સેવા કરવા માટે સમર્પિત છે.

માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વમાં, સહકારી ચળવળ નવા ક્ષેત્રોમાં વિસ્તરવાનું ચાલુ રાખે છે. માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહ દ્વારા 'ભારત ટેક્સી'ની શરૂઆત માલિકી-આધારિત સહકારી મોબિલિટી મોડલ રજૂ કરે છે, જ્યારે માનનીય ગુજરાતના મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલ દ્વારા 'અમૂલ એઆઈ' (Amul AI) નું ઉદ્ઘાટન ડેરી ક્ષેત્રમાં ડિજિટલ પ્રગતિને ઉજાગર કરે છે.

સૂચિત સીડ એક્ટ ૨૦૨૬, લાભદાયી ટેકાના ભાવ (MSP), અને ખાતર સુરક્ષા તેમજ કઠોળમાં આત્મનિર્ભરતા માટેની પહેલો જેવા સુધારાઓ કૃષિ વિકાસ માટે ભવિષ્યલક્ષી અભિગમ દર્શાવે છે. એકસાથે, આ પ્રયાસો ખેડૂતોને સશક્ત કરવા, સહકારી મંડળીઓને મજબૂત કરવા અને આત્મવિશ્વાસુ તેમજ પ્રગતિશીલ ભારત માટે ટકાઉ અને સર્વસમાવેશક વિકાસને આગળ વધારવાની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતાની પુષ્ટિ કરે છે.

Manish Kumar

મનીષ કુમાર
ડિરેક્ટર (માર્કેટિંગ), કૃભકો

એડિટરનો સંદેશ

અમને કૃષક સારથીની આ આવૃત્તિ રજૂ કરતા આનંદ થાય છે, જે ભારતની સહકારી ચળવળની મજબૂતાઈ અને તેમાં કૃભકો ના સતત નેતૃત્વને વધુ સુદૃઢ કરતી પ્રગતિને ઉજાગર કરે છે.

કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬ કર સુવ્યવસ્થિતકરણ, સરપ્લસ વિતરણની સુધારેલી જોગવાઈઓ અને બહુ-સ્તરીય સહકારી માળખાની માન્યતા દ્વારા સહકારી ક્ષેત્રને ભવિષ્યલક્ષી સમર્થન પૂરું પાડે છે, જે નાણાકીય સ્થિરતા અને સંસ્થાકીય વિશ્વાસમાં વધારો કરે છે. સભ્યોના કલ્યાણને કેન્દ્રમાં રાખીને ડિજિટલ એકીકરણ, વ્યાવસાયિક શાસન અને હરિયાળા વિકાસ પર તેનું ધ્યાન નવી તકોનું નિર્માણ કરે છે.

કૃભકો ભવન ખાતે, પ્રજાસત્તાક દિનની ઉજવણીમાં એકતા અને સંસ્થાકીય ગૌરવ જોવા મળ્યું હતું, જેમાં લાંબા સમયથી સેવા આપતા કર્મચારીઓને તેમની સમર્પિત સેવા બદલ સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા. જયપુર અને ભોપાલમાં યોજાયેલી બિઝનેસ પ્લાન મીટિંગ્સ ૨૦૨૬-૨૭ એ નેતૃત્વ અને મેનેજમેન્ટ સાથેના સહયોગી જોડાણ દ્વારા પ્રદેશ-વિશિષ્ટ આયોજન અને કામગીરી-લક્ષી વૃદ્ધિને વધુ દૃઢ બનાવી છે.

આ તમામ પહેલો એકસાથે સહકારી શ્રેષ્ઠતા, ટકાઉ કૃષિ અને આપણા ખેડૂત-સભ્યો માટે સતત મૂલ્ય નિર્માણ પ્રત્યેની આપણી સામૂહિક પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

Vinod

ડૉ. વિનોદ કુમાર તીવારી
સંયુક્ત જી.એમ (માર્કેટિંગ & પીઆર) , કૃભકો

KRIBHCO

Cooperative and beyond...

સ્ટેટ માર્કેટીંગ મેનેજરનો સંદેશ

આત્મીય સહકારી મિત્રો,

કૃષક સારથીનું 35 મું સંસ્કરણ આપની સમક્ષ મુકતા ખૂબ જ આનંદની લાગણી અનુભવીએ છીએ.

સહકાર તથા કૃષિ મંત્રાલય - ભારત સરકાર ની વિવિધ ખેડૂતલક્ષી યોજનાઓ, સહકારી સંસ્થાઓના સર્વાંગી વિકાસ માટે થતી પ્રવૃત્તિઓ, તેમજ કૃષિને લગતી માહિતી આપની સમક્ષ મુકવાનો અમારો નમ્ર પ્રયાસ છે.

આ અંકમાં કૃભકો દ્વારા સહકારી ક્ષેત્ર, ગ્રામીણ ક્ષેત્ર તથા કૃષિ ના વિકાસ માટે થતી પ્રવૃત્તિઓ પણ આપની સમક્ષ મુકેલ છે.

કૃષક સારથીની આ આવૃત્તિ આપ સર્વેને માહિતી સભર રહેશે.

જય સહકાર

એસ.બી પંડયા

એસ.એમ.એમ. ગુજરાત, કૃભકો

એક્સિક્યુટિવ ડિરેક્ટર (ઓપરેશન્સ) & પ્લાન્ટ હેડનો સંદેશ

કૃષક સારથીનું ૩૮મું સંસ્કરણ આપની સમક્ષ પ્રસ્તુત કરતા અમે અત્યંત હર્ષ અને ગૌરવની લાગણી અનુભવીએ છીએ. આ અંકમાં ફેબ્રુઆરી ૨૦26 દરમિયાન કૃભકો નગર, સુરત ખાતે યોજાયેલી ઉર્જાસભર ગતિવિધિઓ અને વિવિધ કાર્યક્રમોની ઝલક પ્રસ્તુત કરવામાં આવી છે, જે સંસ્થાની ગતિશીલતા અને સામાજિક એકતાનું પ્રતિક છે.

આ અંકનું મુખ્ય આકર્ષણ ૩૮મા હેવી વોટર ડે અને નેશનલ સાયન્સ ડે નિમિત્તે યોજાયેલી ભવ્ય આંતર-ઔધોગિક બેડમિન્ટન ટુર્નામેન્ટ છે. HAEP અને કૃભકો દ્વારા આયોજિત આ સ્પર્ધામાં અગ્રણી ટીમોએ રમતગમતની ભાવના સાથે ટીમ વર્ક અને તંદુરસ્તીનો સંદેશ આપ્યો હતો.

આ ઉપરાંત, કૃભકો ટાઉનશિપમાં આયોજિત 'આનંદ મેળો' (કૃભકો ઉત્સવ) રહીશો માટે અનેરો આનંદ અને ઉમંગ લઈને આવ્યો હતો. આ ઉત્સવમાં વિવિધ સ્ટોલ્સ અને મનોરંજક પ્રવૃત્તિઓએ સૌના જીવનમાં ખુશીઓ ભરી દીધી હતી. આશા છે કે આ અંક આપને સંસ્થાની સિદ્ધિઓ, રમતગમત અને સાંસ્કૃતિક પ્રવૃત્તિઓથી માહિતગાર રાખશે. આ અંકને વધુ બહેતર બનાવવા માટે આપના અમૂલ્ય સૂચનો હંમેશા આવકાર્ય છે.

પી. ચંદ્ર મોહન

એક્સિક્યુટીવ ડિરેક્ટર (ઓપરેશન્સ) & પ્લાન્ટ હેડ , કૃભકો

સંપાદક મંડળ

મનીષ કુમાર, ડિરેક્ટર (માર્કેટીંગ) &
ચેરમેન
ડૉ. વી. કે. તિવારી, જોઈન્ટ જી.એમ (માર્કેટિંગ & પી.આર)
ચીફ એડિટર
ડૉ. તેજીન્દર સિંહ, જોઈન્ટ જી.એમ (માર્કેટિંગ)
મેમ્બર (એફ.એ.એસ)

શ્રી દેવીષ્ટ અગરવાલ, ડી.એમ (એમ.એસ)
મેમ્બર આઇટી અને ટેકનિકલ
શ્રી ગુરુપ્રસાદ હિરેમથ, ડી.એમ (માર્કેટિંગ)
એડિટિંગ, ડિઝાઇન અને સર્ક્યુલેશન
શ્રી એ. રવિચંદ્રન, ડી.એમ (એચ.આર)
એડિટિંગ, ડિઝાઇન અને સર્ક્યુલેશન

શ્રી મોહિત, ડી.એમ (માર્કેટિંગ)
સભ્ય-ઉદ્યોગ અપડેટ્સ
શ્રી મનોજ રેડ્ડી, એ.એમ (માર્કેટિંગ)
મેમ્બર કો-ઓપરેટિવે

કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬-૨૭: ટકાઉ ખેતી અને સભ્ય-કેન્દ્રિત વિકાસને પ્રોત્સાહન

કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬-૨૭, 'વિકસિત ભારત'ના વિઝનને અનુરૂપ કૃષિને મજબૂત કરવા, ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવા, ગ્રામીણ વિકાસને આગળ વધારવા અને સહકારી ચળવળને મજબૂત કરવા માટે ભારત સરકારની અતૂટ પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કરે છે. એક વ્યાપક અને દૂરંદેશી અભિગમ સાથે, બજેટ ગ્રામીણ સમૃદ્ધિ માટે મહત્વના ક્ષેત્રોમાં સર્વસમાવેશક અને ટકાઉ વિકાસ સુનિશ્ચિત કરવા માટે વ્યૂહાત્મક નીતિગત દિશા અને મજબૂત નાણાકીય સહાય પૂરી પાડે છે.

ખાતર ક્ષેત્ર માટે ₹૧.૭૧ લાખ કરોડની નોંધપાત્ર ફાળવણી, ખેડૂતોને પોસાય તેવા ભાવે ખાતરની સમયસર ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવાના સરકારના સંકલ્પને દર્શાવે છે. બજેટ યુરિયા સબસિડી અને ન્યુટ્રિઅન્ટ બેઝ્ડ સબસિડી (NBS) માળખા હેઠળ સતત સહાય દ્વારા વૈશ્વિક ભાવની અસ્થિરતાથી ખેડૂતોનું રક્ષણ કરે છે, સાથે જ સંતુલિત અને ટકાઉ પોષક તત્ત્વોના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપે છે. ખાતર વિતરણ માટે ડાયરેક્ટ બેનિફિટ ટ્રાન્સફર (DBT) સિસ્ટમ પારદર્શિતા, કાર્યક્ષમતા અને રીઅલ-ટાઇમ મોનિટરિંગને પ્રોત્સાહન આપીને પાયાના પથ્થર તરીકે યથાવત છે. તે જ સમયે, સ્થાનિક ખાતર ઉત્પાદન માટે વધેલી સહાય, જૈવિક ખાતરોનો પ્રચાર, સંશોધન પહેલ અને ટેકનોલોજી-આધારિત સિસ્ટમ્સ જમીનના સ્વાસ્થ્ય અને પર્યાવરણીય રીતે જવાબદાર કૃષિ પર રાષ્ટ્રીય ધ્યાન મજબૂત કરે છે.

કૃષિ ક્ષેત્રને ₹૧.૩૨ લાખ કરોડની ફાળવણી મળી છે, જેની સાથે ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રાલયના બજેટમાં ૨૧ ટકાનો નોંધપાત્ર વધારો થયો છે. આ જોગવાઈઓ કૃષિ સંશોધન, ઉચ્ચ મૂલ્ય ધરાવતા પાકો, ગ્રામીણ આજીવિકા અને ગ્રામીણ સ્તરે ઝડપી વિકાસ પર ભાર મૂકે છે. બજેટ ગ્રામીણ માળખાકીય સુવિધાઓને મજબૂત કરવા, આવકની તકો વિસ્તારવા અને સર્વસમાવેશક વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એક સર્વગ્રાહી અભિગમ પ્રતિબિંબિત કરે છે. આવા પગલાં વિકસિત અને આત્મનિર્ભર ભારત બનાવવાના વ્યાપક રાષ્ટ્રીય ઉદ્દેશ્ય સાથે સંરેખિત છે, જ્યાં સશક્ત ખેડૂતો અને સ્થિતિસ્થાપક ગ્રામીણ સમુદાયો આર્થિક પ્રગતિના પાયા તરીકે કાર્ય કરે છે.

સહકારી ઇકોસિસ્ટમને મજબૂત કરવાના એક મહત્વપૂર્ણ પગલામાં, કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬-૨૭ સહકારી સંસ્થાઓની નાણાકીય ટકાઉક્ષમતા વધારવાના હેતુથી મુખ્ય નાણાકીય પ્રોત્સાહનો રજૂ કરે છે. પ્રાથમિક સહકારી મંડળીઓ દ્વારા તેમના સભ્યો દ્વારા ઉત્પાદિત પશુ આહાર અને કપાસના બીજની સપ્લાય માટે કર કપાતનો વિસ્તાર કરવાથી, સહાયનો વ્યાપ હાલની પાત્ર કૃષિ પેદાશોથી આગળ વધ્યો છે. વધુમાં, આંતર-સહકારી મંડળીઓની ડિવિડન્ડ આવકને નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ કપાત તરીકે મંજૂરી આપવામાં આવી છે, જે સભ્યોમાં વહેંચણીને આધીન છે અને સભ્ય-કેન્દ્રિત વિકાસને મજબૂત કરે છે. જાહેર કરાયેલ રાષ્ટ્રીય સહકારી ફેડરેશનો માટે ડિવિડન્ડ આવક પર સમય-મર્યાદિત કર મુક્તિ, રાષ્ટ્રીય સ્તરે એક મજબૂત અને આત્મનિર્ભર સહકારી માળખું પોષવા માટે સરકારની પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે.

આ પ્રગતિશીલ પગલાં સામૂહિક રીતે એક સંતુલિત અને સંકલિત અભિગમ દર્શાવે છે—ખાતર સુરક્ષાને મજબૂત કરવી, કૃષિ ઉત્પાદકતા વધારવી, ગ્રામીણ વિકાસને આગળ વધારવો અને સહકારી સંસ્થાઓને સશક્ત કરવી. ભારતીય કૃષિને સેવા આપતી એક અગ્રણી સહકારી સંસ્થા તરીકે, કૃભકો આ રાષ્ટ્રીય પ્રાથમિકતાઓ સાથે જોડાયેલું રહે છે. સંસ્થા ખાતરની ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવા, સંતુલિત પોષણને પ્રોત્સાહન આપવા, સભ્ય મંડળીઓને ટેકો આપવા અને દેશભરમાં ટકાઉ કૃષિ વિકાસ તથા ગ્રામીણ સમૃદ્ધિમાં અર્થપૂર્ણ યોગદાન આપવા માટે તેના સમર્પિત પ્રયાસો ચાલુ રાખે છે.

સહકાર મંત્રાલયના સમાચાર

માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી શ્રી અમિત શાહે નવી દિલ્હીમાં સહકારી-આધારિત 'ભારત ટેક્સી'નો શુભારંભ કર્યો.

માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રી અમિત શાહે નવી દિલ્હીમાં ભારતની પ્રથમ સહકારી-આધારિત ટેક્સી સેવા 'ભારત ટેક્સી'નો વિધિવત શુભારંભ કર્યો.

આ કાર્યક્રમમાં કેન્દ્રીય સહકાર રાજ્ય મંત્રી કૃષ્ણ પાલ ગુર્જર, કેન્દ્રીય સહકાર રાજ્ય મંત્રી મુરલીધર મોહોલ અને સહકાર સચિવ ડૉ. આશિષ કુમાર ભૂટાની તેમજ અન્ય મહાનુભાવો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. આ કાર્યક્રમમાં વિવિધ રાજ્યોમાંથી ૧,૨૦૦ થી વધુ સારથીઓએ ભાગ લીધો હતો.

સભાને સંબોધતા, માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રીએ જણાવ્યું હતું કે વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વમાં, સહકાર મંત્રાલય અસંગઠિત ક્ષેત્રમાં કામ કરતા વ્યક્તિઓ માટે માલિકી હકનું મોડેલ બનાવી રહ્યું છે. તેમણે ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે 'ભારત ટેક્સી' દ્વારા સરકાર નહીં, પરંતુ સહકાર ટેક્સી ક્ષેત્રમાં પ્રવેશ કરી રહ્યો છે, જે 'સહકાર'ની સાચી ભાવનાને મજબૂત કરે છે.

માલિકી મોડેલ અને કલ્યાણ-કેન્દ્રિત માળખું

માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રીએ 'ભારત ટેક્સી'ને એક અનોખી સહકારી પહેલ તરીકે વર્ણવી હતી, જેમાં ટેક્સી ચલાવનાર સારથી પોતે તેનો માલિક છે. ₹૫૦૦ ના શેર મૂડી સાથે, દરેક સારથી સહ-માલિક બને છે, જે સહભાગી શાસન અને નફાની સમાન વહેંચણી સુનિશ્ચિત કરે છે. આ મોડેલ ચાર મુખ્ય સિદ્ધાંતો દ્વારા માર્ગદર્શિત છે - માલિકી, સુરક્ષા કવચ, ગૌરવ અને ડિવિડન્ડની સમાન વહેંચણી.

તેમણે જણાવ્યું હતું કે 'ભારત ટેક્સી' સારથીઓની કમાણીમાંથી કોઈ કમિશન કાપશે નહીં. ગ્રાહકો દ્વારા કરવામાં આવેલી ચૂકવણી સીધી સારથીના ખાતામાં જમા કરવામાં આવશે, જે પારદર્શિતા અને આવકની સુરક્ષામાં વધારો કરશે. ત્રણ વર્ષની અંદર, આ સેવા સમગ્ર દેશમાં વિસ્તારવાનું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે.

મહિલાઓની સુરક્ષા અને સશક્તિકરણને પ્રોત્સાહન આપવા માટે એક વિશેષ 'સારથી દીદી' ફીચર પણ રજૂ કરવામાં આવ્યું છે. મહિલા મુસાફરો પાસે ફક્ત 'સારથી દીદી' દ્વારા સેવા મેળવવાનો વિકલ્પ હશે, જે સુરક્ષિત, સસ્તું અને ગૌરવપૂર્ણ મુસાફરી પ્રદાન કરશે.

સારથીઓને ₹૫ લાખનો વ્યક્તિગત અકસ્માત વીમો, પ્રધાનમંત્રી જન આરોગ્ય યોજના હેઠળ કૌટુંબિક સ્વાસ્થ્ય કવચ, સસ્તા દરે લોન અને ગીગ વર્કર્સ માટે ઉપલબ્ધ અન્ય સામાજિક સુરક્ષા યોજનાઓ જેવા લાભો મળશે.

વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી અને રાષ્ટ્રવ્યાપી વિસ્તરણ

કાર્યક્રમ દરમિયાન, દિલ્હી ટ્રાફિક પોલીસ, દિલ્હી મેટ્રો રેલ કોર્પોરેશન (DMRC), એરપોર્ટ ઓથોરિટી ઓફ ઈન્ડિયા (AAI) અને સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (SBI) સહિત નવ મોટી સંસ્થાઓ સાથે સમજૂતી કરાર (MoUs) કરવામાં આવ્યા હતા. આ સહયોગ ડિજિટલ એકીકરણ, લાસ્ટ-માઇલ કનેક્ટિવિટી, એરપોર્ટ મોબિલિટી સેવાઓ, ધિરાણ સહાય અને મુસાફરોની સુરક્ષાને મજબૂત કરશે.

આ લોન્ચિંગને ઈન્દિરા ગાંધી ઈન્ટરનેશનલ એરપોર્ટથી વિજ્ઞાન ભવન સુધી ૧૦૦ કારની ભવ્ય રેલી સાથે યાદગાર બનાવવામાં આવ્યું હતું, જે એકતા અને સામૂહિક શક્તિનું પ્રતીક છે. કાર્યક્રમ દરમિયાન, પાંચ સારથીઓનું સન્માન કરવામાં આવ્યું હતું અને આ પહેલના લોન્ચિંગના પ્રસંગે તેમને પ્રોત્સાહન રૂપે વીમા કવચ આપવામાં આવ્યું હતું.

માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રીએ વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો હતો કે 'ભારત ટેક્સી' ભારતની સહકારી ચળવળમાં એક પરિવર્તનકારી પગલું છે, જે સમગ્ર દેશમાં સારથીઓ માટે ગૌરવ, આર્થિક શક્તિ અને આત્મનિર્ભરતામાં વધારો કરશે.

અમૂલ એઆઈ ક્રાંતિ: વિકસિત ભારત ૨૦૪૭ની દિશામાં ગુજરાતનું ઐતિહાસિક પગલું

ડિજિટલ રીતે દૂધ ઉત્પાદક ખેડૂતોને સશક્ત બનાવવાના ઉદ્દેશ્યથી એક ઐતિહાસિક પહેલ હેઠળ, ગુજરાતના માનનીય મુખ્યમંત્રી શ્રી ભૂપેન્દ્ર પટેલે 'અમૂલ એઆઈ' નો શુભારંભ કર્યો. આ પશુપાલન અને દૂધ ઉત્પાદનના ક્ષેત્રમાં ૨૪ કલાક માર્ગદર્શન પૂરું પાડવા માટે વિકસિત એક અધતન આર્ટિફિશિયલ ઇન્ટેલિજન્સ (AI) આધારિત મંચ છે, જે ખેડૂતોને આધુનિક ટેકનિકલ સહયોગથી સશક્ત બનાવવાની દિશામાં મહત્વપૂર્ણ પગલું છે.

આ પહેલને વિકસિત ભારત ૨૦૪૭ની દિશામાં એક સશક્ત અને દૂરદર્શી પ્રયાસ ગણાવતા માનનીય મુખ્યમંત્રીએ કહ્યું કે માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના નેતૃત્વમાં ટેકનોલોજી કૃષિ અને સંબદ્ધ ક્ષેત્રોના વિકાસની મુખ્ય આધારશિલા બની ચૂકી છે. તેમણે રેખાંકિત કર્યું કે સરકાર, સહકાર અને ટેકનોલોજીના સમન્વયે વિકાસને નવી ગતિ આપી છે, અને અમૂલ એઆઈ કાર્યક્ષમતા, ઉત્પાદકતા તથા ખેડૂતની આવકમાં ઉલ્લેખનીય વૃદ્ધિનો માર્ગ પ્રશસ્ત કરશે.

આ કાર્યક્રમ આનંદમાં અમૂલ દ્વારા આયોજિત કરવામાં આવ્યો હતો, જે ૧૮,૫૦૦થી વધુ ગામોમાં ૩૬ લાખથી વધુ દૂધ ઉત્પાદકોનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી વિશ્વ-પ્રસિદ્ધ સહકારી સંસ્થા છે. માનનીય મુખ્યમંત્રીએ આ મંચનો શુભારંભ માનનીય શ્રી શંકર ચૌધરી (અધ્યક્ષ, ગુજરાત વિધાનસભા અને અધ્યક્ષ, બનાસ ડેરી), માનનીય શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણી (કૃષિ અને પશુપાલન મંત્રી), માનનીય શ્રી રમણ સોલંકી (ખાદ્ય અને નાગરિક પુરવઠા મંત્રી) તથા માનનીય શ્રી કમલેશ પટેલ (રાજ્ય મંત્રી, નાણા) ની વિશિષ્ટ ઉપસ્થિતિમાં કર્યો. આ અવસર પર માનનીય સાંસદ શ્રી મિતેશ પટેલ, મુખ્ય સચિવ શ્રી એમ. કે. દાસ, અધિક મુખ્ય સચિવ શ્રી અરુણ કુમાર સોલંકી, ધારાસભ્યશ્રીઓ શ્રી યોગેશ પટેલ, શ્રી ચિરાગ પટેલ અને શ્રી વિપુલ પટેલ, જિલ્લા પંચાયત પ્રમુખ શ્રી હસમુખ પટેલ, શ્રી સંજય પટેલ, ગુજરાત સહકારી દૂધ માર્કેટિંગ ફેડરેશનના પદાધિકારીઓ, અમૂલના બોર્ડ ઓફ ડિરેક્ટર્સના સભ્યો તથા મોટી સંખ્યામાં મહિલા દૂધ ઉત્પાદક ખેડૂતો ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

અમૂલ એઆઈ, 'અમૂલ કિસાન' મોબાઈલ એપ્લિકેશનના માધ્યમથી ઉપલબ્ધ હશે, જેનો ઉપયોગ વર્તમાનમાં ૧૦ લાખથી વધુ ખેડૂતો કરી રહ્યા છે. આ સેવા ફીચર ફોન કે લેન્ડલાઇન દ્વારા વોઇસ કોલ દ્વારા પણ સુલભ હશે, જેથી ટેકનિકલ સુવિધા સૌ સુધી પહોંચી શકે. મંચની પ્રાથમિક ભાષા ગુજરાતી હશે, જેથી વ્યાપક પહોંચ અને સમાવેશિતા સુનિશ્ચિત થશે. આ સેવા ગેર-સભ્ય ખેડૂતોને પણ સામાન્ય દૂધ અને પશુપાલન સંબંધિત માર્ગદર્શન પ્રદાન કરશે.

માનનીય મુખ્યમંત્રીએ માનનીય કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬નો ઉલ્લેખ કરતા કહ્યું કે તેમાં દૂધ ઉત્પાદકોને પ્રાથમિકતા આપતા મહત્વપૂર્ણ જોગવાઇઓ કરવામાં આવી છે, જેમાં દૂધની ઇકોસિસ્ટમને વધુ સુદ્રઢ બનાવવા માટે ૨૦,૦૦૦ પશુચિકિત્સકોને તાલીમ આપવાની વિશેષ જોગવાઈ સામેલ છે. તેમણે એ પણ જણાવ્યું કે યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ અને યુરોપિયન યુનિયન સાથે થયેલા તાજેતરના વ્યાપાર કરારોમાં ડેરી ઉત્પાદનોને વિશેષ રક્ષણ આપવામાં આવ્યું છે, જેનાથી દેશના ૧૦ કરોડથી વધુ નાના અને સીમાંત ખેડૂતોની આજીવિકા વધુ સુદ્રઢ થઈ છે.

સભાને સંબોધતા માનનીય શ્રી શંકર ચૌધરીએ આનંદની શ્વેત ક્રાંતિ સાથેની ઐતિહાસિક સંલગ્નતાને યાદ કરી અને સહકારી ક્ષેત્રમાં થઈ રહેલા ડિજિટલ નવાચારની પ્રશંસા કરી. માનનીય શ્રી જીતુભાઈ વાઘાણીએ આ પહેલને ઐતિહાસિક સિદ્ધિ ગણાવી અને કહ્યું કે મહિલા દૂધ ઉત્પાદકોના ખાતામાં પ્રત્યક્ષ ચૂકવણીની વધતી વ્યવસ્થા આર્થિક સશક્તિકરણનું સબળ ઉદાહરણ છે.

અમૂલ એઆઈનો શુભારંભ સહકારી મૂલ્યો અને અધતન ટેકનોલોજીના સમન્વયનું પ્રેરણાદાયી ઉદાહરણ છે, જે ગુજરાતને એક સુદ્રઢ, આત્મનિર્ભર અને વૈશ્વિક સ્તરે સ્પર્ધાત્મક ડેરી ક્ષેત્રના નિર્માણની દિશામાં વધુ સશક્ત બનાવે છે.

રસાયણ અને ખાતર મંત્રાલયના સમાચાર

જંતુનાશકોના સુરક્ષિત ઉપયોગ અને આઈપીએમ પદ્ધતિઓને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ડીસીપીસી દ્વારા SKUAST-K ખાતે ખેડૂત તાલીમ કાર્યક્રમનું આયોજન

કેમિકલ્સ અને પેટ્રોકેમિકલ્સ વિભાગ (DCPC) એ શેર-એ-કાશ્મીર યુનિવર્સિટી ઓફ એગ્રીકલ્ચરલ સાયન્સ એન્ડ ટેકનોલોજી ઓફ કાશ્મીર (SKUAST-K) ખાતે "જંતુનાશકોનો સુરક્ષિત અને સમજદારીપૂર્વક ઉપયોગ અને સંકલિત જીવાત વ્યવસ્થાપન (IPM) પદ્ધતિઓને પ્રોત્સાહન" વિષય પર એક દિવસીય ખેડૂત તાલીમ કાર્યક્રમનું આયોજન કર્યું હતું. આ કાર્યક્રમનું સંકલન હિલ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ અને SKUAST-K દ્વારા સંયુક્ત રીતે કરવામાં આવ્યું હતું, જેમાં સમગ્ર પ્રદેશના ખેડૂતો અને કૃષિ હિતધારકોએ સક્રિયપણે ભાગ લીધો હતો.

ટકાઉ અને નિયંત્રિત જંતુનાશકોના ઉપયોગ પર ભાર

મુખ્ય અતિથિ તરીકે સભાને સંબોધતા, DCPC સચિવ સુશ્રી નિવેદિતા શુક્લા વર્મા, કેમિકલ્સ અને ફર્ટિલાઇઝર્સ મંત્રાલયે કૃષિ ટકાઉપણું અને ખાદ્ય સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરવા માટે જંતુનાશકોના સુરક્ષિત અને નિયંત્રિત ઉપયોગના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે હિલ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ અને SKUAST-K ના સહયોગી પ્રયાસોની પ્રશંસા કરી અને જવાબદાર જંતુનાશક વ્યવસ્થાપનને પ્રોત્સાહન આપવા માટે ખેડૂતોની તાલીમ, સંકલિત જીવાત વ્યવસ્થાપન (IPM) પદ્ધતિઓ અપનાવવા અને જાગૃતિ લાવવાને આવશ્યક વ્યૂહરચના તરીકે પ્રકાશિત કરી હતી.

કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલયના અધિક સચિવ ડૉ. મનિન્દર કૌર દ્વિવેદીએ આ કાર્યક્રમમાં સન્માનિત અતિથિ તરીકે હાજરી આપી હતી. આ કાર્યક્રમમાં DCPC, કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલય, યુનાઇટેડ નેશન્સ ઇન્ડસ્ટ્રીયલ ડેવલપમેન્ટ ઓર્ગેનાઇઝેશન (UNIDO), હિલ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ, SKUAST-K અને કૃષિ વિભાગ, કાશ્મીરના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ પણ હાજર હતા.

આ કાર્યક્રમમાં શ્રીનગર અને નજીકના જિલ્લાઓના ૫૨૪ ખેડૂતોએ ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. કાર્યક્રમનું એક મુખ્ય આકર્ષણ પ્રાદેશિક શાકભાજી પાકો માટે IPM કમ્પેન્ડિયમનું લોન્ચિંગ હતું, જેને ખેડૂતો અને એક્સ્ટેંશન કાર્યકરો માટે ટકાઉ જીવાત વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓ અપનાવવા માટે વ્યવહારુ માર્ગદર્શિકા તરીકે તૈયાર કરવામાં આવ્યું છે.

શ્રીનગર ક્ષેત્રના ૧૬ ફાર્મર પ્રોડ્યુસર ઓર્ગેનાઈઝેશન્સ (FPOs) એ મધ, કેસર, જરદાળુ-આધારિત ઉત્પાદનો અને મરચાં સહિતના વિવિધ સ્થાનિક અને મૂલ્યવર્ધિત ઉત્પાદનોનું પ્રદર્શન કર્યું હતું, જે આ પ્રદેશની સમૃદ્ધ કૃષિ વિવિધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

કાર્યક્રમ દરમિયાન, કાશ્મીર પ્રદેશમાં GEF/UNIDO FARM પ્રોજેક્ટ (ફાઇનાન્સિંગ એગ્રોકેમિકલ રિડક્શન એન્ડ મેનેજમેન્ટ) ના સંયુક્ત અમલીકરણ માટે હિલ (ઇન્ડિયા) લિમિટેડ અને SKUAST-K વચ્ચે એક સમજૂતી કરાર (MoU) પર હસ્તાક્ષર કરવામાં આવ્યા હતા. આ પહેલનો ઉદ્દેશ્ય એગ્રોકેમિકલ વ્યવસ્થાપન પદ્ધતિઓને મજબૂત કરવાનો અને પર્યાવરણીય રીતે જવાબદાર ખેતી પ્રણાલીઓને પ્રોત્સાહન આપવાનો છે.

આ તાલીમ કાર્યક્રમ ખેડૂતોને જ્ઞાનથી સશક્ત બનાવવા, ટકાઉ કૃષિ પદ્ધતિઓને વધારવા અને પ્રદેશમાં લાંબા ગાળાના કૃષિ વિકાસ માટે સહયોગી પ્રયાસોને મજબૂત કરવા તરફનું એક મહત્વપૂર્ણ પગલું હતું.

રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ પુરસ્કાર ૨૦૨૫ માં ડીસીપીસી અને ફિક્કી એ શ્રેષ્ઠતા અને નવીનતાનો ઉત્સવ ઉજવ્યો

રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ વિભાગ (ડીસીપીસી) એ ભારતીય ઉધોગ પરિસંઘ (ફિક્કી) ના સહયોગથી નવી દિલ્હી સ્થિત ફેડરેશન હાઉસમાં ૧૪મા ફિક્કી રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ પુરસ્કાર ૨૦૨૫ નું આયોજન કર્યું હતું.

આ કાર્યક્રમમાં માનનીય કેન્દ્રીય રાજ્ય મંત્રી (રસાયણ અને ઉર્વરક તથા સ્વાસ્થ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ) શ્રીમતી અનુપ્રિયા પટેલ મુખ્ય અતિથિ તરીકે ઉપસ્થિત રહ્યા હતા, જ્યારે રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ વિભાગના સચિવ સુશ્રી નિવેદિતા શુક્લા વર્મા વિશિષ્ટ અતિથિ તરીકે જોડાયા હતા. ભારત સરકારના વરિષ્ઠ અધિકારીઓ, ઉધોગ જગતના પ્રતિનિધિઓ તથા રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ ક્ષેત્ર સાથે જોડાયેલા વિવિધ હિતધારકો પણ આ પ્રસંગે ઉપસ્થિત હતા.

સભાને સંબોધિત કરતા માનનીય કેન્દ્રીય રાજ્ય મંત્રી શ્રીમતી અનુપ્રિયા પટેલે રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ ક્ષેત્રને ભારતની વિનિર્માણ વ્યવસ્થાનો આધારસ્તંભ ગણાવ્યો હતો. તેમણે ઉલ્લેખ કર્યો કે આ ક્ષેત્ર કૃષિ, ઔષધિ નિર્માણ, વસ્ત્ર, અવસરચના, ગતિશીલતા અને સ્વચ્છ ઉર્જા જેવા મહત્વપૂર્ણ ઉધોગોને સશક્ત સમર્થન પ્રદાન કરે છે.

માનનીય મંત્રીએ 'નેક્સ્ટ-જન સુધારાઓ' પર સરકારના વિશેષ ધ્યાન પર ભાર મૂક્યો, જેનો ઉદ્દેશ્ય વેપાર સુગમતાને સુદ્રઢ બનાવવાનો, વૈશ્વિક સ્પર્ધાત્મકતા વધારવાનો તથા વિશ્વાસ-આધારિત નિયામક માળખું વિકસાવવાનો છે. તેમણે જીએસટી (GST) તર્કસંગતીકરણ, નિયામકીય સુધારાઓના માધ્યમથી પાલન ભારમાં ઘટાડો, ઉર્જા અને શ્રમ ક્ષેત્રના સુધારાઓ તથા નવીનતા, સતત વિકાસ અને વૈશ્વિક મૂલ્ય શ્રૃંખલાઓ સાથે એકીકરણને પ્રોત્સાહિત કરવા જેવા પ્રમુખ નીતિ ઉપાયોનો ઉલ્લેખ કર્યો, જે વિકસિત ભારતના દ્રષ્ટિકોણને અનુરૂપ છે.

સમારોહ દરમિયાન રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ મૂલ્ય શ્રૃંખલામાં ઉત્કૃષ્ટતા, નવીનતા, સતતતા, સુરક્ષા, ઉર્જા દક્ષતા તથા પરિપત્ર અર્થવ્યવસ્થાના ક્ષેત્રમાં નોંધપાત્ર યોગદાન માટે ૫૨ પુરસ્કાર વિજેતાઓને વિવિધ શ્રેણીઓમાં સન્માનિત કરવામાં આવ્યા હતા.

પોતાના સંબોધનમાં વિભાગના સચિવ સુશ્રી નિવેદિતા શુક્લા વર્માએ આ ક્ષેત્ર માટે સુદ્રઢ અને ભવિષ્ય-અભિમુખ પારિસ્થિતિક તંત્રના નિર્માણ માટે વિભાગના સતત પ્રયાસો પર ભાર મૂક્યો હતો. તેમણે ઘરેલું વિનિર્માણને સશક્ત બનાવવા, સંશોધન અને વિકાસને પ્રોત્સાહન આપવા, સુરક્ષા માનકોને ઉન્નત કરવા તથા સતત પહેલોને આગળ વધારવા માટે ઉધોગ-સરકાર સહયોગના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો.

સચિવે રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ ક્ષેત્રને વૈશ્વિક કેન્દ્ર તરીકે સ્થાપિત કરવા માટે નીતિ સમર્થન, અવસરચના વિકાસ અને રોકાણ સુવિધા પ્રદાન કરવાની વિભાગની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો.

આ પુરસ્કાર સમારોહ ઉત્કૃષ્ટતા અને નવીનતાને પ્રોત્સાહિત કરવા તથા રસાયણ અને પેટ્રોકેમિકલ ક્ષેત્રમાં ભારતની અગ્રણી ભૂમિકાને સુદ્રઢ કરવા પ્રત્યે સરકારની નિરંતર પ્રતિબદ્ધતાનું પ્રતીક રહ્યો છે.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

માનનીય મંત્રી શ્રી જે. પી. નડ્ડાએ એમ.ઓ.પી. (MOP - મ્યુરિયેટ ઓફ પોટાશ) ના લાંબાગાળાના પુરવઠા અને રોકાણ સહયોગ અંગે ચર્ચા કરી.

માનનીય સ્વાસ્થ્ય અને પરિવાર કલ્યાણ તથા રસાયણ અને ઉર્વરક મંત્રી શ્રી જે. પી. નડ્ડાએ ૨૯ જાન્યુઆરી ૨૦૨૬ના રોજ નવી દિલ્હીમાં કેનેડાના પ્રાકૃતિક સંસાધન મંત્રી માનનીય શ્રી ટિમ હોજસનના નેતૃત્વમાં આવેલા ઉચ્ચ સ્તરીય કેનેડિયન પ્રતિનિધિમંડળ સાથે બેઠક કરી હતી. આ બેઠક ભારત-કેનેડા દ્વિપક્ષીય સંબંધોમાં નવી ગતિશીલતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે, જેમાં પોટાશ પુરવઠો, ઉર્વરક સુરક્ષા અને લાંબાગાળાની કૃષિ ટકાઉપણુંમાં સહકાર મજબૂત કરવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું હતું.

પ્રતિનિધિમંડળનું સ્વાગત કરતા, માનનીય મંત્રી શ્રી જે. પી. નડ્ડાએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે પોટાશની પૂરતી ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત કરવી એ જમીનની ફળદ્રુપતા પુનઃસ્થાપિત કરવા અને ભારતના સંકલિત પોષક તત્વ વ્યવસ્થાપન માળખા હેઠળ સંતુલિત પોષક તત્વોના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપવા માટે મહત્વપૂર્ણ છે. કેનેડાને એક વિશ્વસનીય ભાગીદાર તરીકે સ્વીકારતા, તેમણે નોંધ્યું હતું કે ભારત તેની કુલ મ્યુરિયેટ ઓફ પોટાશ (MOP) જરૂરિયાતના લગભગ ૨૫% કેનેડાથી આયાત કરે છે, જે સતત સહયોગના વ્યૂહાત્મક મહત્વને ઉજાગર કરે છે.

માનનીય મંત્રીએ ગુજરાત સ્ટેટ ફર્ટિલાઈઝર્સ એન્ડ કેમિકલ્સ લિમિટેડ (GSFC) દ્વારા કેનેડિયન પોટાશ વિકાસ કંપની 'કર્નાલાઇટ રિસોર્સિસ ઇન્ક.' (Karnalyte Resources Inc.) માં કરવામાં આવેલા ૪૯.૬૮ મિલિયન કેનેડિયન ડોલર (CAD) ના રોકાણ તરફ પણ ધ્યાન દોર્યું હતું. GSFC હાલમાં આ પ્રોજેક્ટમાં ૪૭.૭૩% ઇક્વિટી હિસ્સો ધરાવે છે, જે આ મહત્વપૂર્ણ પોટાશ સંપત્તિમાં ભારત માટે નોંધપાત્ર વ્યૂહાત્મક હિત સુરક્ષિત કરે છે અને લાંબાગાળાની પોષક તત્વ સુરક્ષાને મજબૂત બનાવે છે.

ચર્ચા દરમિયાન, શ્રી ટિમ હોજસને ભારતની કૃષિ ઉત્પાદકતાને સમર્થન આપવા માટે કેનેડાની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો અને પોટાશને વૈશ્વિક ખાદ્ય પ્રણાલીઓ માટે એક મહત્વપૂર્ણ ખનિજ તરીકે વર્ણવ્યું. તેમણે કેનેડાના અનુકૂળ રોકાણ વાતાવરણ પર પ્રકાશ પાડ્યો અને જણાવ્યું કે કેનેડાના પ્રાકૃતિક સંસાધન ક્ષેત્રમાં ભારતીય ભાગીદારો દ્વારા કરવામાં આવેલા રોકાણોને કેનેડા સરકાર તરફથી સમાન સમર્થન મળશે.

બંને પક્ષોએ પોટાશ સુરક્ષા માટે ભારતની લાંબાગાળાની વ્યૂહરચના અંગે ચર્ચા કરી, જેમાં ખાણકામ અને સંશોધનમાં તકનીકી સહયોગના માર્ગો, તેમજ વધારાના લાંબાગાળાના MOP પુરવઠા કરારો સુરક્ષિત કરવાની સંભાવનાઓનો સમાવેશ થાય છે. આ સંવાદ ઉર્વરક ક્ષેત્રે સહકારને વધુ ઊંડો બનાવવા અને બંને દેશો વચ્ચેની વ્યૂહાત્મક ભાગીદારીને મજબૂત કરવા માટેની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

બેઠકનું સમાપન આ પુનઃપ્રતિજ્ઞા સાથે થયું કે પોટાશ અને ઉર્વરક સુરક્ષામાં વધેલો સહકાર લાંબાગાળાની ખાદ્ય અને કૃષિ સ્થિતિસ્થાપકતામાં નોંધપાત્ર યોગદાન આપશે, તેમજ ભારત અને કેનેડા વચ્ચે પરસ્પર લાભદાયી રોકાણો અને વ્યાપક આર્થિક સહયોગને પ્રોત્સાહન આપશે.

કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ મંત્રાલયના સમાચાર

બીજ અધિનિયમ ૨૦૨૬ : ગુણવત્તાપૂર્ણ બીજ અને ખેડૂત સંરક્ષણ સુનિશ્ચિત કરવાની ઐતિહાસિક પહેલ

માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે આજે મીડિયાને સંબોધિત કરતા પ્રસ્તાવિત બીજ અધિનિયમ ૨૦૨૬ વિશે વિગતવાર માહિતી શેર કરી હતી. તેમણે તેને ગુણવત્તાપૂર્ણ બીજ, પારદર્શિતા અને દેશભરના ખેડૂતોને સશક્ત સંરક્ષણ સુનિશ્ચિત કરવાની દિશામાં એક ઐતિહાસિક સુધારો ગણાવ્યો હતો.

પ્રસ્તાવિત કાયદાની મુખ્ય વિશેષતા પર પ્રકાશ પાડતા માનનીય મંત્રીએ રાષ્ટ્રીય સ્તરે બીજ ટ્રેસેબિલિટી સિસ્ટમ સ્થાપિત કરવાની જાહેરાત કરી હતી. આ પ્રણાલી હેઠળ દરેક બીજના પેકેટ પર એક ક્યુઆર (QR) કોડ હશે, જેના દ્વારા ખેડૂતો બીજની ઉત્પત્તિ, ઉત્પાદક કંપની, અધિકૃત વિક્રેતા અને વિક્રેતા સંબંધિત સંપૂર્ણ માહિતી મેળવી શકશે. તેમણે કહ્યું કે આ ડિજિટલ વ્યવસ્થા બીજની ગુણવત્તા અંગેની માહિતીને પારદર્શક બનાવશે અને કોઈપણ પ્રકારની અનિયમિતતાની ઓળખ કરવામાં મદદરૂપ થશે.

માનનીય મંત્રીએ ગુણવત્તાપૂર્ણ બીજ સુનિશ્ચિત કરવા પ્રત્યે સરકારની દ્રઢ પ્રતિબદ્ધતાને રેખાંકિત કરતા જણાવ્યું હતું કે પ્રસ્તાવિત કાયદામાં સુદ્રઢ જોગવાઈઓ સામેલ કરવામાં આવી છે. જાણીજોઈને માનકોથી ઓછી ગુણવત્તાવાળા બીજના ઉત્પાદન કે વેચાણના કિસ્સામાં ₹૩૦ લાખ સુધીનો આર્થિક દંડ અને ત્રણ વર્ષ સુધીની જેલની જોગવાઈ રાખવામાં આવી છે. તેમણે કહ્યું કે જવાબદાર કંપનીઓ સાથે સહયોગ ચાલુ રહેશે અને ખેડૂતોના હિતોનું રક્ષણ સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા રહેશે.માનનીય મંત્રીએ એવી પણ જાહેરાત કરી કે હવે બીજ કંપનીઓનું રજીસ્ટ્રેશન ફરજિયાત રહેશે. માત્ર અધિકૃત અને રજિસ્ટર્ડ સંસ્થાઓ જ બીજનું વેચાણ કરી શકશે, અને આવી કંપનીઓની વિગતો સાર્વજનિક રીતે ઉપલબ્ધ કરાવવામાં આવશે. આનાથી બીજ બજારમાં વિશ્વસનીયતા અને પારદર્શિતાને વધુ મજબૂત આધાર મળશે.

પરંપરાગત કૃષિ પદ્ધતિઓના સંદર્ભમાં માનનીય મંત્રીએ સ્પષ્ટ કર્યું હતું કે ખેડૂતો પોતાના બીજ સુરક્ષિત રાખવા, ઉપયોગ કરવા અને પરસ્પર વિનિમય કરવાની સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા જાળવી રાખશે. સ્થાનિક સ્તરે બીજ વહેંચવાની પરંપરાગત વ્યવસ્થા નવા માળખા હેઠળ યથાવત રહેશે.

પ્રસ્તાવિત અધિનિયમ જાહેર સંસ્થાઓ અને સ્વદેશી બીજ ઉત્પાદકોને પણ સશક્ત બનાવશે. માનનીય મંત્રીએ કહ્યું કે ભારતીય કૃષિ અનુસંધાન પરિષદ (ICAR), કૃષિ યુનિવર્સિટીઓ અને કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો (KVK) ની ભૂમિકા બીજ વિકાસ અને પ્રસારમાં મહત્વપૂર્ણ રહેશે. આયાતી બીજોને પણ ગુણવત્તાના માપદંડો મુજબ વ્યાપક પરીક્ષણ અને મૂલ્યાંકન બાદ જ મંજૂરી આપવામાં આવશે.

ખેડૂતોમાં જાગૃતિ લાવવાના ઉદ્દેશ્યથી 'વિકસિત કૃષિ સંકલ્પ અભિયાન' જેવા કાર્યક્રમો દ્વારા દેશવ્યાપી જન-જાગૃતિ પહેલ ચલાવવામાં આવી રહી છે. તમામ ૭૩૧ કૃષિ વિજ્ઞાન કેન્દ્રો બીજની ગુણવત્તા, પસંદગી અને ફરિયાદ નિવારણ અંગેની માહિતી પૂરી પાડવામાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવી રહ્યા છે.

માનનીય મંત્રીએ ઉલ્લેખ કર્યો કે વર્ષ ૧૯૬૬નો વર્તમાન બીજ અધિનિયમ તે સમયની તકનીકી પરિસ્થિતિઓ મુજબ હતો અને વર્તમાન યુગની જરૂરિયાતો મુજબ આધુનિકીકરણ અપેક્ષિત હતું. બીજ અધિનિયમ ૨૦૨૬ ડિજિટલ રેકોર્ડ્સ, ટ્રેસેબિલિટી અને જવાબદારીને સમાવીને ખેડૂતોનો વિશ્વાસ વધુ મજબૂત કરશે.

તેમણે ફરી સ્પષ્ટ કર્યું કે કૃષિ રાજ્યનો વિષય છે અને રાજ્ય સરકારોના અધિકારો સંપૂર્ણપણે સુરક્ષિત રહેશે. કેન્દ્ર સરકાર રાજ્યો સાથે સંકલન અને સહયોગની ભાવનાથી કામ કરશે.

પોતાના સંબોધનના સમાપન પર માનનીય મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે પુનરોચ્ચાર કર્યો કે સરકારનો ઉદ્દેશ્ય દરેક ખેડૂતને યોગ્ય સમયે ગુણવત્તાપૂર્ણ બીજ ઉપલબ્ધ કરાવવાનો છે, જેનાથી ઉત્પાદકતામાં વધારો થાય, વિશ્વાસ સુદ્રઢ થાય અને દેશભરમાં ટકાઉ કૃષિ વિકાસને નવી ગતિ મળે.

ઉત્પાદન ખર્ચના ૧.૫ ગણો એમએસપી (MSP) જાહેર, ખેડૂતોને મજબૂત વળતર

ભારત સરકાર દેશ માટે ૨૨ અધિસૂચિત કૃષિ પાકો માટે દર વર્ષે લઘુત્તમ ટેકાના ભાવ (MSP) નક્કી કરે છે. આ નિર્ધારણ કૃષિ ખર્ચ અને કિંમત આયોગ (CACP) ની ભલામણોના આધારે, રાજ્ય સરકારો અને સંબંધિત કેન્દ્રીય મંત્રાલયો તથા વિભાગોના મંતવ્યોને ધ્યાનમાં રાખીને કરવામાં આવે છે. આ માહિતી માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ રાજ્ય મંત્રી શ્રી રામનાથ ઠાકુરે લોકસભામાં લેખિત ઉત્તર દ્વારા આપી હતી.

૨૨ અધિસૂચિત પાકોનો વ્યાપ

આ ૨૨ પાકોમાં નીચેનાનો સમાવેશ થાય છે:

૧૪ ખરીફ પાક: ડાંગર, જુવાર, બાજરી, મકાઈ, રાગી, તુવેર (અરહર), મગ, અડદ, મગફળી, સોયાબીન, સૂર્યમુખી, તલ, નાઈજરસીડ અને કપાસ.૬ રવિ પાક: ઘઉં, જવ, ચણા, મસૂર, સરસવ અને રેપસીડ તથા કુસુમ.૨ વ્યાપારી પાક: શણ અને કોપરું.ઉત્પાદન ખર્ચ સાથે જોડાયેલ એમએસપી (MSP)કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૧૮-૧૯ માં આ પૂર્વ-નિર્ધારિત સિદ્ધાંત જાહેર કરવામાં આવ્યો હતો કે એમએસપીને ઉત્પાદન ખર્ચના ઓછામાં ઓછા દોઢ ગણા સ્તર પર નિર્ધારિત કરવામાં આવશે. આ મુજબ ૨૦૧૮-૧૯ થી તમામ અધિસૂચિત ખરીફ, રવિ અને વ્યાપારી પાકો માટે એમએસપી એવી રીતે નક્કી કરવામાં આવી રહી છે કે ખેડૂતોને અખિલ ભારતીય ભારિત સરેરાશ ઉત્પાદન ખર્ચ પર ઓછામાં ઓછો ૫૦ ટકા નફો સુનિશ્ચિત થાય.ખરીદી અને એમએસપી ચુકવણીએમએસપીમાં વધારાની સકારાત્મક અસર સરકારી ખરીદી અને ખેડૂતોને કરવામાં આવેલી ચુકવણીમાં સ્પષ્ટપણે જોવા મળી છે. હાલના પાક વર્ષોના આંકડા નીચે મુજબ છે-

વર્ષ	કુલ ખરીદ (લાખ મેટ્રિક ટન –LMT)	કુલ એમએસપી મૂલ્ય (₹ લાખ કરોડ)
૨૦૨૨-૨૩	૧,૧૧૮	૨.૪૭
૨૦૨૩-૨૪	૧,૦૮૯	૨.૬૩
૨૦૨૪-૨૫	૧,૨૨૩	૩.૪૭

વૈજ્ઞાનિક ભલામણો અને ઉત્પાદન ખર્ચના આધારે એમએસપીનું સતત નિર્ધારણ, ખેડૂતોને લાભકારી ભાવ પ્રદાન કરવા, કૃષિની સ્થિરતાને સુદ્રઢ કરવા તથા દેશભરમાં આવક સહયોગ સુનિશ્ચિત કરવા પ્રત્યે સરકારની પ્રતિબદ્ધતા દર્શાવે છે

ભારતીય કૃષિ ઉત્પાદનો માટે શૂન્ય-ટેરિફ પ્રવેશ દ્વિપક્ષીય સંબંધોને મજબૂત બનાવે છે.

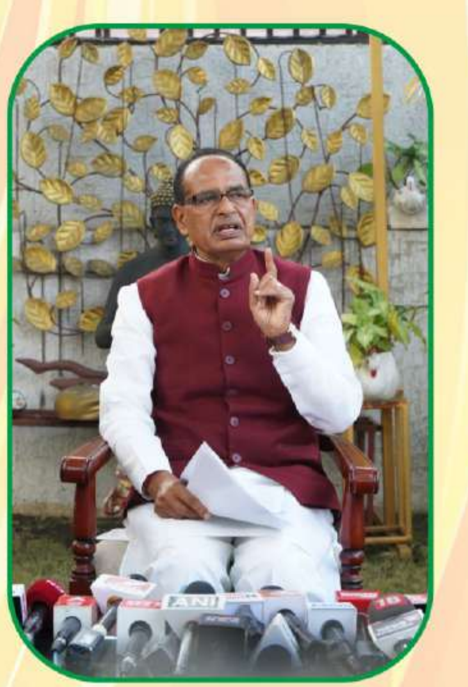

માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ અને ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી, શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે ભોપાલમાં તેમના નિવાસસ્થાને પત્રકાર પરિષદને સંબોધતા તાજેતરના ભારત-યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ વ્યાપાર કરારને ઐતિહાસિક અને અભૂતપૂર્વ ગણાવ્યો હતો. તેમણે જણાવ્યું હતું કે આ કરાર ભારતીય અર્થતંત્રને નવી ગતિ અને નવી ઊંચાઇઓ આપશે અને તે વૈશ્વિક મંચ પર ભારતની વધતી જતી પ્રતિષ્ઠાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીએ ભારપૂર્વક જણાવ્યું હતું કે ભારતની નીતિ પ્રતિબદ્ધતા પર આધારિત છે, સમજૂતી પર નહીં, અને દરેક નિર્ણય સર્વોચ્ચ રાષ્ટ્રીય હિતમાં લેવામાં આવ્યો છે. તેમણે જણાવ્યું કે આ કરાર મુત્સદ્દીગીરી, વિકાસ અને ગરિમાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે—જે રાષ્ટ્રીય હિતને સર્વોપરી રાખે છે, વિકસિત ભારત તરફની મુસાફરીને મજબૂત બનાવે છે, અને ભારતીય ખેડૂતોની ગરિમા અને સુરક્ષાનું રક્ષણ કરે છે. તેમણે ખાતરી આપી હતી કે કૃષિ સંબંધિત તમામ ચિંતાઓનું સંપૂર્ણ નિરાકરણ કરવામાં આવ્યું છે અને ભારતીય ખેડૂતો માટે હાનિકારક હોય તેવી કોઈ પણ વસ્તુનો આ કરારમાં સમાવેશ કરવામાં આવ્યો નથી.

આ સોદાનું એક મહત્વપૂર્ણ પરિણામ યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સમાં ઘણા ભારતીય કૃષિ ઉત્પાદનો માટે શૂન્ય-ટેરિફ પ્રવેશ છે, જ્યારે ભારતે સંવેદનશીલ કૃષિ અને ડેરી ઉત્પાદનો પર આવી કોઇ છૂટછાટ આપી નથી. યુનાઇટેડ સ્ટેટ્સ દ્વારા મસાલા, ચા, કોફી, નાળિયેર ઉત્પાદનો, કેરી અને કેળા સહિતના ફળો, મશરૂમ્સ અને અમુક અનાજ જેવી વસ્તુઓ પર ટેરિફ ઘટાડીને શૂન્ય કરવામાં આવ્યો છે. ભારતની કૃષિ નિકાસ, જે ૨૦૨૪-૨૫ માં ૪.૪૫ અબજ યુએસ ડોલર સુધી પહોંચી હતી, તે વધુ વધવાની ધારણા છે, ખાસ કરીને મસાલા ક્ષેત્રમાં જ્યાં નિકાસમાં પહેલેથી જ નોંધપાત્ર વધારો થયો છે.

માનનીય કેન્દ્રીય મંત્રીએ સ્પષ્ટ કર્યું કે સોયાબીન, મકાઈ, ચોખા, ઘઉં, ખાંડ, કઠોળ, તેલીબિયાં, પોલ્ટ્રી, ડેરી ઉત્પાદનો અને મુખ્ય ફળો સહિતની મુખ્ય કોમોડિટીઝ સંપૂર્ણપણે સુરક્ષિત છે. આ સંવેદનશીલ વસ્તુઓ પર કોઈ ટેરિફ છૂટછાટ આપવામાં આવી નથી, જે ભારતીય ખેડૂતો અને સ્થાનિક બજારો માટે સંપૂર્ણ સુરક્ષા સુનિશ્ચિત કરે છે.

શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે વધુમાં જણાવ્યું હતું કે આ કરાર ખેડૂતો, મહિલાઓ અને યુવાનો માટે નવી તકો ઊભી કરશે. ટેક્સટાઇલ, જેમ્સ અને જ્વેલરી, ઓટો કમ્પોનન્ટ્સ, એન્જિનિયરિંગ ગુડ્સ અને એમએસએમઈ (MSMEs) જેવા ક્ષેત્રોને નોંધપાત્ર ફાયદો થવાની અપેક્ષા છે. તેમણે નોંધ્યું હતું કે ભારતના માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીના દ્રષ્ટિપૂર્ણ નેતૃત્વ હેઠળ, અનેક મુક્ત વ્યાપાર કરારો કરવામાં આવ્યા છે, જે ભારતની વૈશ્વિક ભાગીદારીને મજબૂત કરી રહ્યા છે અને ૨૦૪૭ સુધીમાં આત્મનિર્ભર ભારત અને વિકસિત ભારતના વિઝનને વેગ આપી રહ્યા છે.

ભારત-યુએસ વ્યાપાર કરાર એ ભારતની આર્થિક શક્તિને મજબૂત કરવા, ખેડૂતોના હિતોનું રક્ષણ કરવા અને આત્મવિશ્વાસ તથા ગરિમા સાથે વૈશ્વિક તકોને વિસ્તારવા માટે એક સીમાચિહ્નરૂપ છે.

? શું તમે જાણો છો?

વેપાર કરારો જે આયાત જકાતમાં ઘટાડો કરે છે, તે ખેડૂતોને માત્ર નિકાસના જથ્થામાં વધારો કરીને જ નહીં, પરંતુ તેમને ઉચ્ચ મૂલ્ય ધરાવતા પાકો (જેમ કે મસાલા અને ફળો) તરફ વળવા માટે પ્રોત્સાહિત કરીને વધુ કમાણી કરવામાં મદદ કરે છે. આ પાકો પરંપરાગત અનાજની તુલનામાં સામાન્ય રીતે હેક્ટર દીઠ ૨-૫ ગણું વધુ વળતર આપે છે.

માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રીની અધ્યક્ષતામાં અમલાહાથી રાષ્ટ્રવ્યાપી કઠોળ ક્રાંતિનો શુભારંભ.

ભારતની કૃષિ યાત્રાનો એક ઐતિહાસિક અધ્યાય મધ્ય પ્રદેશના સીહોર જિલ્લામાં સ્થિત અમલાહાના ફૂડ લેગ્યુમ્સ રિસર્ચ સેન્ટર (FLRP) થી શરૂ થયો, જ્યાં માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ અને ખેડૂત કલ્યાણ તથા ગ્રામીણ વિકાસ મંત્રી શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણની અધ્યક્ષતામાં રાષ્ટ્રવ્યાપી દલહન ક્રાંતિનો ઔપચારિક શુભારંભ કરવામાં આવ્યો. રાષ્ટ્રીય દલહન પરામર્શ અને રણનીતિ બેઠકમાં માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ રાજ્ય મંત્રી, માનનીય મધ્ય પ્રદેશના મુખ્યમંત્રી ડૉ. મોહન યાદવ, માનનીય ઓડિશાના નાયબ મુખ્યમંત્રી, વિવિધ રાજ્યોના કૃષિ મંત્રીઓ, અગ્રણી વૈજ્ઞાનિકો, આઈસીએઆર (ICAR) અને આઈસીએઆરડીએ (ICARDA) ના પ્રતિનિધિઓ, પ્રગતિશીલ ખેડૂતો, ખેડૂત ઉત્પાદક સંગઠનો (FPOs), બીજ કંપનીઓ અને દાળ મિલ સંચાલકો સામેલ થયા. સામૂહિક સંકલ્પ સ્પષ્ટ હતો કે ભારતનો દલહન આત્મનિર્ભરતાનો રોડમેપ ખેતરોથી તૈયાર થશે અને ખેડૂતોની ભાગીદારીથી આગળ વધશે.

સભાને સંબોધતા માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રીએ કહ્યું કે દલહન આયાત પર નિર્ભરતા સમાપ્ત કરીને ભારતને દલહન નિકાસકાર રાષ્ટ્ર બનાવવા માટે નક્કર પગલાં લેવામાં આવી રહ્યા છે. તેમણે દોહરાવ્યું કે ભારતીય ખેડૂતોનું હિત સર્વોચ્ચ પ્રાથમિકતા છે અને કૃષિ તથા ડેરી ક્ષેત્રો માટે તમામ જરૂરી સંરક્ષણ સુદ્રઢ રીતે સુનિશ્ચિત છે.

માનનીય મંત્રીએ દેશના સમર્પિત ખેડૂતો વતી માનનીય વડાપ્રધાન શ્રી નરેન્દ્ર મોદીનો આભાર વ્યક્ત કરતા કહ્યું કે તેમના દૂરદર્શી નેતૃત્વમાં વિકસિત ભારતના લક્ષ્ય હેઠળ દલહન આત્મનિર્ભરતા એક મહત્વપૂર્ણ સ્તંભ છે. આ ઉદ્દેશ્યની પૂર્તિ માટે 'દલહન આત્મનિર્ભરતા મિશન'નો શુભારંભ કરવામાં આવ્યો છે.

રોડમેપ રજૂ કરતા શ્રી શિવરાજ સિંહ ચૌહાણે 'સીડ ટુ માર્કેટ'ની સમગ્ર રણનીતિ પર ભાર મૂક્યો, જેમાં સંપૂર્ણ મૂલ્ય શ્રૃંખલાને સશક્ત બનાવવાનું લક્ષ્ય રાખવામાં આવ્યું છે. તેમણે જાહેરાત કરી કે દેશભરમાં ૧,૦૦૦ દાળ મિલો સ્થાપિત કરવામાં આવશે, જેમાં પ્રતિ એકમ ૨૫ લાખ રૂપિયા સુધીની સરકારી સહાય આપવામાં આવશે. મધ્ય પ્રદેશમાં ૫૫ મિલોની સ્થાપના પ્રસ્તાવિત છે, જેનાથી સ્થાનિક પ્રોસેસિંગ, મૂલ્ય સંવર્ધન અને ખેડૂત આવકમાં વૃદ્ધિ સુનિશ્ચિત થશે. ક્લસ્ટર મોડેલ અને સીડ વિલેજ અવધારણાને વધુ સુદ્રઢ કરવામાં આવશે તથા ક્લસ્ટર સાથે જોડાયેલા ખેડૂતોને ગુણવત્તાપૂર્ણ બીજ કિટ અને પ્રતિ હેક્ટર ૧૦,૦૦૦ રૂપિયાની આર્થિક સહાય આપવામાં આવશે.

માનનીય મંત્રીએ એ પણ સ્પષ્ટ કર્યું કે બીજ પ્રણાલીને રાજ્ય-આધારિત માળખા દ્વારા સશક્ત બનાવવામાં આવશે, જેથી પ્રાદેશિક પરિસ્થિતિઓ મુજબ ઉન્નત કિસ્મની સમયસર ઉપલબ્ધતા સુનિશ્ચિત થઈ શકે. આઈસીએઆર (ICAR), આઈસીએઆરડીએ (ICARDA) અને અમલાહા સ્થિત FLRP પરિસરમાં સંશોધન પ્રવૃત્તિઓને વધુ ગતિ આપવામાં આવશે, જેથી મસૂર, ચણા, અડદ, અરહર અને મગ જેવા પાકોની ઝડપી પાકતી, રોગ-પ્રતિકારક અને ઉચ્ચ ઉત્પાદકતા ધરાવતી જાતો વિકસાવી શકાય.

દિવસભર ચાલેલી વિસ્તૃત ચર્ચાઓમાં પ્રગતિશીલ ખેડૂતો, એફપીઓ (FPOs), બીજ કંપનીઓ અને દાળ મિલ સંચાલકોની સક્રિય ભાગીદારી રહી, જેમાં ઉત્પાદકતા વૃદ્ધિ, નફાકારકતા, પ્રોસેસિંગ માળખા અને પ્રોટીન મૂલ્ય સંવર્ધન પર ગહન વિચાર-વિમર્શ થયો. માનનીય કેન્દ્રીય કૃષિ મંત્રીએ વિશ્વાસ વ્યક્ત કર્યો કે કેન્દ્ર અને રાજ્ય સરકારોના સમન્વિત પ્રયાસો દલહન આત્મનિર્ભરતા અને ખેડૂત આવક વૃદ્ધિમાં નિર્ણાયક ભૂમિકા ભજવશે.

અમલાહાથી થયેલો આ શુભારંભ એક સ્પષ્ટ સંદેશ આપે છે કે ખેડૂતોનું હિત સુદ્રઢ છે અને ભારત દલહન ઉત્પાદનમાં વૈશ્વિક નેતૃત્વની દિશામાં અગ્રેસર છે. વૈજ્ઞાનિક સંશોધન, નીતિગત સમર્થન, એમએસપી (MSP) આશ્વાસન અને બજાર સુધારાઓ દ્વારા સમર્થિત 'દલહન આત્મનિર્ભરતા મિશન' આત્મનિર્ભર અને વિકસિત ભારતના નિર્માણની દિશામાં એક મહત્વપૂર્ણ સીમાચિહ્ન સાબિત થશે.

કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬ પર કૃભકોના ચેરમેનનો સંદેશ

કેન્દ્રીય બજેટ ૨૦૨૬ ભારતની સહકારી યાત્રામાં એક નોંધપાત્ર સીમાચિહ્નરૂપ છે. એવા સમયે જ્યારે દેશ તેની વિકાસ વ્યૂહરચનાને વધુ સર્વસમાવેશક, સ્થિતિસ્થાપક અને ટકાઉ બનાવવા માટે ફરીથી ગોઠવી રહ્યો છે, ત્યારે આ બજેટ એક સ્પષ્ટ અને આશ્વાસનદાયક સંકેત આપે છે: સહકારી સંસ્થાઓ ભારતની આર્થિક સંરચના માટે કેન્દ્રસ્થાને છે, પરિઘ પર નહીં.

સહકારી ક્ષેત્ર સહકારી આંદોલનને રાષ્ટ્રીય નીતિના કેન્દ્રમાં પુનઃસ્થાપિત કરવા માટે માનનીય વડાપ્રધાનના દૂરદર્શી નેતૃત્વ પ્રત્યે ગહન આભાર વ્યક્ત કરે છે. માનનીય કેન્દ્રીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રીના સતત અને ધ્યાન કેન્દ્રિત માર્ગદર્શનને કારણે સહકારી સંસ્થાઓ વ્યવસાયિક રીતે સંચાલિત, સભ્ય-કેન્દ્રિત આર્થિક સંસ્થાઓ તરીકે મજબૂત બની રહી છે. બજેટ ૨૦૨૬ આ વ્યાપક દ્રષ્ટિને સ્પષ્ટતા અને વિશ્વાસ સાથે પ્રતિબિંબિત કરે છે.

સહકારી માળખાને સમજતું બજેટ

બજેટ ૨૦૨૬નું સૌથી મહત્વપૂર્ણ પાસું પ્રાથમિક મંડળીઓથી લઈને ફેડરેશનો અને રાષ્ટ્રીય કક્ષાની સંસ્થાઓ સુધીની સહકારી સંસ્થાઓના અનન્ય, બહુ-સ્તરીય માળખાની તેની ઓળખ છે. રોકાણકારની માલિકીના સાહસોથી વિપરીત, સહકારી સંસ્થાઓ પરસ્પરતા અને સભ્યો વચ્ચે સરપ્લસ (વધારાની રકમ) ની વહેંચણીના સિદ્ધાંતો પર કાર્ય કરે છે. જે કર નીતિઓ આ માળખાને ઓળખવામાં નિષ્ફળ જાય છે, તે સહકારના પાયાને નબળો પાડવાનું જોખમ ધરાવે છે.

આ સંદર્ભમાં, બજેટ ૨૦૨૬માં જાહેર કરાયેલા લક્ષિત કર સુધારાઓ લાંબા સમયથી રાહ જોવાતી રાહત અને માળખાકીય સુધારણા પૂરી પાડે છે. આ પગલાં તરલતામાં વધારો કરશે, અનિચ્છનીય બેવડા કરવેરાને અટકાવશે અને સમગ્ર સહકારી મૂલ્ય સાંકળમાં નાણાકીય ટકાઉપણું મજબૂત કરશે.

પ્રાથમિક સહકારી સંસ્થાઓ અને સંલગ્ન કૃષિને મજબૂત બનાવવી

બજેટમાં પ્રાથમિક સહકારી મંડળીઓને મળતી હાલની આવકવેરા કપાતનો વિસ્તાર કરવામાં આવ્યો છે. અગાઉ, આ કપાત તેમના સભ્યો દ્વારા ઉત્પાદિત દૂધ, તેલીબિયાં, ફળો અથવા શાકભાજી પૂરા પાડતી સહકારી મંડળીઓ પૂરતી મર્યાદિત હતી. બજેટ ૨૦૨૬માં તેના વ્યાપને વિચારપૂર્વક વધારીને તેમાં તેમના સભ્યો દ્વારા ઉત્પાદિત પશુ આહાર અને કપાસના બીજ પૂરા પાડતી પ્રાથમિક સહકારી મંડળીઓનો સમાવેશ કરવામાં આવ્યો છે.

આ વિસ્તરણની મહત્વપૂર્ણ અસરો છે. તે સંલગ્ન કૃષિ પ્રવૃત્તિઓમાં સહકારી સંસ્થાઓની વધતી જતી ભૂમિકાને ઓળખે છે અને ગ્રામીણ અર્થતંત્રોમાં બેકવર્ડ અને ફોરવર્ડ લિંકેજને મજબૂત બનાવે છે. જ્યારે ફેડરલ સહકારી સંસ્થાઓ, સરકારી સંસ્થાઓ અને અન્ય પાત્ર સંસ્થાઓને પુરવઠો આપવામાં આવે ત્યારે આ કપાતની મંજૂરી આપીને, બજેટ સીધી રીતે આંતર-સહકારી વેપાર અને મૂલ્ય-સાંકળ એકીકરણને સમર્થન આપે છે, જે ખાતર, ડેરી અને ઇનપુટ સહકારી સંસ્થાઓ માટે સમાન રીતે મહત્વપૂર્ણ છે.

બેવડા કરવેરાને સંબોધવા: નિષ્પક્ષતા અને તટસ્થતાની પુનઃસ્થાપના

બજેટ ૨૦૨૬માં એક ખાસ આવકારદાયક સુધારો સહકારી પ્રણાલીમાં સરપ્લસ (વધારાની રકમ) ની વહેંચણી પરના કરવેરાને લગતો છે. નવી કર વ્યવસ્થા હેઠળ, એક સહકારી મંડળી દ્વારા બીજી સહકારી મંડળી પાસેથી મળતી ડિવિડન્ડ આવક માટે કપાતનો અભાવ બેવડા કરવેરાનું જોખમ ઊભું કરતું હતું, જે પહેલા વિતરણ કરનાર સહકારી મંડળીના સ્તરે અને ફરીથી સભ્યોના સ્તરે લાગુ પડતું હતું.બજેટ એક સહકારી મંડળીને બીજી સહકારી મંડળી પાસેથી મળેલી ડિવિડન્ડ આવકને કપાત તરીકે મંજૂરી આપીને આ ખામીને સુધારે છે, જો આવી આવક સભ્યોને વધુ વહેંચવામાં આવે. આ જોગવાઈ કર તટસ્થતા અને નિષ્પક્ષતાને પુનઃસ્થાપિત કરે છે, જે સુનિશ્ચિત કરે છે કે સહકારી સંસ્થાઓ તેમના સભ્ય-લક્ષી સરપ્લસ વિતરણના મૂળ સિદ્ધાંતનું પાલન કરવા બદલ દંડિત ન થાય.

કૃભકો જેવી મોટી ફેડરેટેડ સહકારી સંસ્થાઓ માટે, આ સુધારો સભ્ય લાભો જાળવી રાખીને આંતરિક મૂડી પરિભ્રમણને મજબૂત બનાવે છે.

રાષ્ટ્રીય સહકારી ફેડરેશનો માટે સમર્થન

બજેટ ૨૦૨૬માં અન્ય એક આગળની વિચારસરણી ધરાવતી જોગવાઈ ૩૧ જાન્યુઆરી, ૨૦૨૬ સુધી કંપનીઓમાં કરવામાં આવેલા રોકાણમાંથી જાહેર કરાયેલ રાષ્ટ્રીય સહકારી ફેડરેશન દ્વારા પ્રાપ્ત ડિવિડન્ડ આવક પર ૩ વર્ષની મુક્તિ છે. આ મુક્તિ આવકને સભ્ય સહકારી મંડળીઓને આગળ વહેંચવાની શરત પર આધારિત છે.

આ જોગવાઈ સંસાધનો એકત્ર કરવા, સમજદારીપૂર્વક રોકાણ કરવા અને સહકારી નેટવર્કમાં નફાની પુન:વહેંચણી કરવામાં રાષ્ટ્રીય ફેડરેશનો દ્વારા ભજવવામાં આવતી વ્યૂહાત્મક ભૂમિકાને સ્વીકારે છે. સભ્ય-સ્તરના વિતરણ સાથે મુક્તિને જોડીને, બજેટ એ સુનિશ્ચિત કરે છે કે નાણાકીય લાભો સમગ્ર પ્રણાલીમાં વહે છે અને ટોચ પર એકત્ર થવાને બદલે સહકારી એકતાને મજબૂત કરે છે.

ડિજિટલ ટ્રાન્સફોર્મેશન અને વ્યવસાયિકીકરણ

કરવેરા ઉપરાંત, બજેટ ૨૦૨૬ ડિજિટલાઇઝેશન અને વ્યવસાયિક સંચાલન દ્વારા સંસ્થાઓને મજબૂત કરવાની વ્યાપક નીતિ દિશાને મજબૂત બનાવે છે. ભારતનું ડિજિટલ પબ્લિક ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર સહકારી સંસ્થાઓને પારદર્શિતા, લોજિસ્ટિક્સ કાર્યક્ષમતા અને સભ્ય સેવા વિતરણમાં સુધારો કરવાની તક આપે છે.

ખાતર સહકારી સંસ્થાઓ માટે, પ્રાપ્તિ, વિતરણ, માટી સ્વાસ્થ્ય સલાહ અને લોજિસ્ટિક્સમાં ડિજિટલ એકીકરણ ખેડૂતો માટે સમયસર અને સમાન પ્રવેશ સુનિશ્ચિત કરતી વખતે કાર્યકારી કાર્યક્ષમતામાં નોંધપાત્ર વધારો કરી શકે છે. તેથી, માત્ર પાલન કરવાને બદલે ક્ષમતા નિર્માણ પર બજેટનો ભાર ખાસ કરીને પ્રોત્સાહક છે.

ગ્રીન ગ્રોથ અને ટકાઉ સહકારી સંસ્થાઓ

રિન્યુએબલ એનર્જી અને ટકાઉપણું પર બજેટનું સતત ધ્યાન સહકારી સંસ્થાઓ માટે ભારતના ગ્રીન ટ્રાન્ઝિશનમાં ભાગ લેવા માટે નવા માર્ગો ખોલે છે. સહકારી સંસ્થાઓ, તેમના વિકેન્દ્રિત ફૂટપ્રિન્ટ અને સામૂહિક માલિકી સાથે, રિન્યુએબલ એનર્જી, સંસાધન-કાર્યક્ષમ પ્રથાઓ અને ક્લાઇમેટ-એલાઇન્ડ પહેલને તેમની કામગીરીમાં એકીકૃત કરવા માટે સારી રીતે સજ્જ છે, જે સભ્યો માટે પર્યાવરણીય અને આર્થિક બંને મૂલ્યનું નિર્માણ કરે છે.

વિકસિત ભારત તરફનો સહકારી માર્ગ

જેમ જેમ ભારત 'વિકસિત ભારત'ના વિઝન તરફ આગળ વધી રહ્યું છે, તેમ સહકારી સંસ્થાઓ એક એવો વિકાસ મોડેલ પ્રદાન કરે છે જે આર્થિક વિકાસને સમાનતા સાથે, સ્કેલને સહભાગિતા સાથે અને કાર્યક્ષમતાને જવાબદારી સાથે સુમેળ સાધે છે. બજેટ ૨૦૨૬ કરના બોજને હળવો કરીને, સભ્યોને સરપ્લસ વિતરણને પ્રોત્સાહિત કરીને અને દરેક સ્તરે સહકારી સંસ્થાઓને મજબૂત કરીને આ મોડેલને વધુ મજબૂત બનાવે છે.

સહકારી ક્ષેત્ર ફરી એકવાર સહકારી-આધારિત વિકાસ પ્રત્યેની તેમની અતૂટ પ્રતિબદ્ધતા માટે માનનીય વડાપ્રધાન અને માનનીય ગૃહ અને સહકાર મંત્રીના નેતૃત્વ પ્રત્યે આભાર વ્યક્ત કરે છે. બજેટ ૨૦૨૬ માત્ર એક નાણાકીય દસ્તાવેજ નથી. તે એક નીતિગત પુષ્ટિ છે કે સહકારી સંસ્થાઓ ભારતની વિકાસ યાત્રામાં મહત્વપૂર્ણ ભાગીદાર છે.

કૃભકો અને વ્યાપક સહકારી પરિવાર માટે, આ બજેટ આત્મવિશ્વાસ અને જવાબદારી બંને પ્રદાન કરે છે: રોકાણ અને નવીનતા લાવવાનો આત્મવિશ્વાસ, અને લાખો ખેડૂત-સભ્યો કે જેઓ ભારતીય અર્થતંત્રની કરોડરજ્જુ છે તેમને મૂલ્ય પહોંચાડવાની જવાબદારી.

કૃભકો ભવનમાં ગૌરવ અને એકતા સાથે પ્રજાસત્તાક દિવસની ઉજવણી

કૃભકો ભવનમાં ગણતંત્ર દિવસની ઉજવણી અત્યંત ઉત્સાહ, ગરિમા અને રાષ્ટ્રીય ગૌરવ સાથે સંપન્ન થઈ. આ સમારોહ ગર્વ, કૃતજ્ઞતા અને પરસ્પર એકતાની ભાવનાથી પરિપૂર્ણ રહ્યો. આ અવસરે કૃભકોના પ્રબંધ નિર્દેશક શ્રી એસ. એસ. યાદવે રાષ્ટ્રીય ધ્વજ ફરકાવ્યો. સમારોહમાં મનીષ કુમાર, નિર્દેશક (વિત્ત અને વિપણન), કૃભકો; પ્રબંધ નિર્દેશક, કૃભકો (એગ્રીબિઝનેસ); મુખ્ય વિત્ત અધિકારી, કૃભકો ગ્રીન એનર્જી; મુખ્ય કાર્યકારી અધિકારી, ગ્રામીણ વિકાસ ટ્રસ્ટ; કાર્યકારી નિર્દેશક (તકનીકી); વરિષ્ઠ પ્રબંધક, અધિકારીગણ અને કર્મચારીગણની ગરિમામય ઉપસ્થિતિ રહી.આ પાવન અવસર પર ૧૦ અને ૩૦ વર્ષની

સમર્પિત સેવા પૂર્ણ કરનાર કર્મચારીઓને સન્માન-પત્ર પ્રદાન કરીને તેમના અતૂટ સમર્પણ અને સંસ્થાન પ્રત્યેના યોગદાનને બિરદાવવામાં આવ્યું. સાથે જ બાળકોને ઉપહાર વિતરિત કરવામાં આવ્યા, જેનાથી સમારોહમાં ઉલ્લાસ અને આત્મીયતાનું વાતાવરણ પ્રફુલ્લિત થઈ ઉઠ્યું. સભાને સંબોધિત કરતા શ્રી એસ. એસ. યાદવે પ્રેરણાદાયી વિચારો સાંભળ્યા અને કૃભકો પરિવારના તમામ સભ્યોને સંગઠનાત્મક ઉત્કૃષ્ટતાની દિશામાં નિરંતર પ્રયાસરત રહેવા તથા રાષ્ટ્ર નિર્માણમાં સાર્થક યોગદાન આપવા માટે પ્રેરિત કર્યા.

સહકારી સપ્તાહ ૨૦૨૫: કૃભકોમાં નિબંધ અને ક્વિઝ કાર્યક્રમોમાં ઉત્સાહપૂર્ણ સહભાગિતા

૭૨મા અખિલ ભારતીય સહકારી સપ્તાહના ભાગરૂપે, કૃભકો દ્વારા નિબંધ લેખન અને સહકારી ક્વિઝ સ્પર્ધાઓનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. આ પહેલમાં અધિકારીઓ અને કર્મચારીઓ તરફથી ઉત્સાહપૂર્ણ સહભાગિતા જોવા મળી હતી, જે સહકારી આંદોલન અને તેના મૂલ્યો પ્રત્યેની તેમની પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

નિબંધ લેખન સ્પર્ધા "આત્મનિર્ભર ભારત માટે સહકારી મંડળીઓ" વિષય પર યોજાઇ હતી, જેમાં આત્મનિર્ભરતા, સર્વગ્રાહી વિકાસ અને રાષ્ટ્રીય વિકાસને મજબૂત કરવામાં સહકારી મંડળીઓની ભૂમિકા પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો.

સહકારી ક્વિઝ સ્પર્ધા કૃભકો, સહકારી ક્ષેત્ર અને સામાન્ય જ્ઞાન પર કેન્દ્રિત હતી, જેણે જ્ઞાનના આદાન-પ્રદાનને પ્રોત્સાહન આપ્યું હતું અને કર્મચારીઓમાં તંદુરસ્ત સ્પર્ધાની ભાવનાને પ્રોત્સાહિત કરી હતી.

ઇનામોનું વિતરણ શ્રી મનીષ કુમાર, નિર્દેશક (નાણાં અને માર્કેટિંગ), મુખ્ય કાર્યાલય – એફડી ઓફિસ દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું, જેમણે સહભાગીઓને અભિનંદન પાઠવ્યા હતા અને તેમની સક્રિય ભાગીદારીની પ્રશંસા કરી હતી. તેમણે કૃભકો પરિવારના તમામ સભ્યોને સહકારી આંદોલનને મજબૂત કરવા માટે અર્થપૂર્ણ યોગદાન આપવાનું ચાલુ રાખવા પ્રોત્સાહિત કર્યા હતા.

સહકારી સપ્તાહની ઉજવણીએ ફરી એકવાર સહકાર, જ્ઞાનની વહેંચણી અને સામૂહિક પ્રગતિના સિદ્ધાંતો પ્રત્યે કૃભકોની અડગ પ્રતિબદ્ધતાને પુનઃસ્થાપિત કરી છે.

નિબંધ સ્પર્ધા

૧લો પુરસ્કાર: ગુરુપ્રસાદ હિરેમઠ,
ડેપ્યુટી મેનેજર (માર્કેટિંગ)

૨જો પુરસ્કાર: અંકિતા,
જુનિયર એકાઉન્ટ
આસિસ્ટન્ટ ગ્રેડ-૧ (ફાઇનાન્સ અને એકાઉન્ટ્સ)

૩જો પુરસ્કાર: મિતાલી અરોરા,
જુનિયર એકાઉન્ટ આસિસ્ટન્ટ
(ફાઇનાન્સ અને એકાઉન્ટ્સ)

ક્વિઝ સ્પર્ધા

૧લો પુરસ્કાર: આનંદ સ્વરૂપ,
ફીલ્ડ રિપ્રેઝન્ટેટિવ

૨જો પુરસ્કાર: સુનિલ,
જુનિયર ફીલ્ડ રિપ્રેઝન્ટેટિવ

૩જો પુરસ્કાર: શુભમ,
જુનિયર ફીલ્ડ રિપ્રેઝન્ટેટિવ

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

રાજસ્થાનમાં સહકારી કૃષિને મજબૂત કરવા માટે પ્રદેશ-વિશિષ્ટ આયોજન પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવું.

કૃભકો એ રાજસ્થાનના કૃષિ પરિદ્રશ્યની સમીક્ષા કરવા, તાજેતરના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરવા અને આગામી વર્ષ માટે વ્યૂહાત્મક પ્રાથમિકતાઓ નક્કી કરવા માટે જયપુરમાં તેની ૨૦૨૬-૨૭ માટેની બિઝનેસ પ્લાન મીટિંગ બોલાવી હતી. આ બેઠક પ્રદેશ-વિશિષ્ટ આયોજન અને પ્રદર્શન-લક્ષી વ્યૂહરચનાઓ દ્વારા સહકારી-સંચાલિત કૃષિ વિકાસને મજબૂત કરવા માટે સંસ્થાની સતત પ્રતિબદ્ધતાને પ્રતિબિંબિત કરે છે.

આ કાર્યક્રમનું આયોજન રાજસ્થાનના સહકારી મંડળીઓના સચિવ અને રજિસ્ટ્રાર શ્રીમતી આનંદીના મુખ્ય અતિથિ પદે કરવામાં આવ્યું હતું. આ બેઠકમાં કૃભકોના નિર્દેશક (માર્કેટિંગ અને ફાઇનાન્સ) શ્રી મનીષ કુમાર, ડો. પ્રદીપ કુમાર, જેજીએમ (માર્કેટિંગ); ડો. તેજેન્દ્ર સિંહ, જેજીએમ (માર્કેટિંગ); ડો. વી. કે. તિવારી, જેજીએમ (માર્કેટિંગ અને પીઆર); શ્રી ગજેન્દ્ર કુમાર, ડીજીએમ (માર્કેટિંગ – ઉત્તર ક્ષેત્ર); શ્રી અજય કુમાર સિંહ, ડીજીએમ (માર્કેટિંગ); તેમજ સ્ટેટ માર્કેટિંગ મેનેજર અને અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓની ઉપસ્થિતિ રહી હતી.

વિચાર-વિમર્શ દરમિયાન, સહભાગીઓએ માર્કેટિંગ કામગીરીની સમીક્ષા કરી, પ્રાદેશિક કૃષિ ગતિશીલતાનું મૂલ્યાંકન કર્યું અને આગામી નાણાકીય વર્ષ માટે ધ્યાન કેન્દ્રિત હસ્તક્ષેપોની ઓળખ કરી. આ ચર્ચાઓએ ૨૦૨૬-૨૭ માં સમગ્ર રાજસ્થાનમાં કૃષિ ઉત્પાદકતા અને ખેડૂતોના કલ્યાણને વધારવા માટે સ્થાનિક આયોજન, સહકારી મંડળીઓ સાથે સહયોગી જોડાણ અને સતત પ્રયાસો પર કૃભકોના વ્યૂહાત્મક ભારને પુનઃસ્થાપિત કર્યો.

કૃભકો ભોપાલની બેઠકમાં પ્રદેશ-કેન્દ્રિત કૃષિ આયોજન અંગે ચર્ચા

કૃભકો એ મધ્યપ્રદેશના કૃષિ પરિદ્રશ્યની સમીક્ષા કરવા, તાજેતરના પ્રદર્શનનું મૂલ્યાંકન કરવા અને આગામી વર્ષ માટે વ્યૂહાત્મક પ્રાથમિકતાઓ નક્કી કરવા માટે ભોપાલમાં ૨૦૨૬-૨૭ના વર્ષ માટે તેની બિઝનેસ પ્લાન મીટિંગનું આયોજન કર્યું હતું.

આ બેઠક કૃભકોના નિર્દેશક (ફાઇનાન્સ એન્ડ માર્કેટિંગ) શ્રી મનીષ કુમારની પ્રતિષ્ઠિત ઉપસ્થિતિમાં યોજાઈ હતી. ડો. પ્રદીપ કુમાર, જેજીએમ (માર્કેટિંગ); ડો. તેજિન્દર સિંહ, જેજીએમ (માર્કેટિંગ); અને ડો. રાજીવ કુમાર, ડીજીએમ (માર્કેટિંગ) – મધ્યપ્રદેશ સહિતના વરિષ્ઠ માર્કેટિંગ અધિકારીઓએ પણ આ ચર્ચાવિચારણામાં ભાગ લીધો હતો. આ સભામાં શ્રી અજય કુમાર સિંહ, ડીજીએમ (માર્કેટિંગ); શ્રી જતીન બજાજ, સિનિયર મેનેજર (એફ એન્ડ એ); તેમજ એરિયા મેનેજરો, ફિલ્ડ ઓફિસરો અને રાજ્ય-સ્તરના અધિકારીઓ પણ ઉપસ્થિત રહ્યા હતા.

પ્રદેશ-વિશિષ્ટ કૃષિ આયોજન, ફિલ્ડ-સ્તરના સંકલનને મજબૂત કરવા અને ખેડૂતો તથા સહકારી મંડળીઓ વચ્ચે પહોંચ વધારવા અંગે વિગતવાર ચર્ચા કરવામાં આવી હતી. સેવા વિતરણમાં સુધારો કરવા, સંતુલિત ખાતરના ઉપયોગને પ્રોત્સાહન આપવા અને સમગ્ર રાજ્યમાં ખેડૂત જોડાણ પહેલને વિસ્તારવા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો.

આ બેઠકે ૨૦૨૬-૨૭ દરમિયાન મધ્યપ્રદેશમાં ખેડૂતોને ટેકો આપવા અને ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે સહકારી-સંચાલિત કૃષિ વિકાસ અને કેન્દ્રિત આયોજન પ્રત્યે કૃભકોની પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કર્યો.

માર્ચ મહિનાના મુખ્ય કૃષિ કાર્યો

ઘંઉ

ઘંઉમાં ૫૦% ઉપલબ્ધ જળ બાકી રહે ત્યારે પિયત કરો; હલકી જમીનમાં ૬ સે.મી. તથા ગોરાડુ / ભારે ગોરાડુ જમીનમાં ૮ સે.મી. ઊંડાઈ રાખો. ભૂરા ગેરુના નિયંત્રણ માટે ડાઘ દેખાતા જ ૦.૧% પ્રોપીકોનાઝોલ ૨૫ ઈ.સી. (ટિલ્ટ) નો ૧-૨ વાર છંટકાવ કરો. મોલો (૫ કીટ/બુંડી) પર ૧.૫ મિ.લિ. મોનોક્રોટોફોસ ૩૬ એસએલ અથવા ૧.૫ મિ.લિ. ડાયમેથોએટ ૩૦ ઈ.સી./લીટર પાણીમાં છંટકાવ કરો અને ચંપા માટે ઈમિડાક્લોરોપિડ ૨૦ એસએલ (૨૦ ગ્રામ સક્રિય તત્વ) નો ૨ મીટર બોર્ડર પર છંટકાવ કરો, વધુ ઉપદ્રવ પર ૧૫-૨૦ દિવસ પછી ફરીથી કરો.

ઉનાળુ મકાઈ

જાયદ (ઉનાળુ) ઋતુમાં વહેલી પાકતી મકાઈની જાતો (પીએમએચ-૭, ૮, ૧૦, કંચન, ગૌરવ, સૂર્યા, તરુણ, નવીન, અમર, આઝાદ, ઉત્તમ, કિસાન, વિજય, શ્વેતા), લીલા ભુટ્ટા માટે પીએમએચ-૨, ૩ તથા બેબી કોર્ન માટે પૂસા સંકર-૧, ૨, ૩, એચએમ-૪, વીએલ-૪૨, ૭૮, પ્રકાશ યોગ્ય છે. વાવણી ફેબ્રુઆરીના અંતથી મધ્ય માર્ચ દરમિયાન કરો; ૧ કિલો બીજને ૨.૫ ગ્રામ થીરમ / કાર્બેન્ડાઝિમથી માવજત આપીને ૧૮-૨૦ કિલો/હેક્ટર (સંકર ૧૨-૧૫ કિલો/હેક્ટર) બીજ દર રાખો અને ૬૦×૩૦ સે.મી.નું અંતર રાખો. ૧૨૦:૬૦:૬૦ કિલો/હેક્ટર એનપીકે (NPK) ખાતર આપો, ૧૫-૨૦ અને ૩૦-૩૫ દિવસે નિંદામણ-ગુડાઈ કરો તથા ૨-૩ દિવસમાં એટ્રાઝીન ૨.૫ કિલો અથવા પેન્ડીમેથાલિન ૩.૩૩ લીટર/હેક્ટર ૬૦૦ લીટર પાણીમાં ભેળવીને છંટકાવ કરો.

મસૂર

મસૂરમાં ફળીઓ બનવાની અવસ્થાએ હળવું સિંચાઈ કરવું. જ્યારે ૭૦-૮૦% ફળીઓ સુકાવાની અવસ્થામાં આવી જાય ત્યારે તેની કાપણી કરી, પાકને ખેતરમાં સુકવીને દાણા અલગ કરી લેવા. પાક પાક્યા પછી તેને ખેતરમાં વધારે સમય સુધી ઊભો રાખવો નહીં, અન્યથા મોડી કાપણી કરવાથી ફળીઓમાંથી દાણા ખરી જવાથી ઉપજનું નુકસાન થાય છે.

ચણા

આશરે ૧૫% ભેજ હોય ત્યારે પાકની કાપણી કરીને ૪-૫ દિવસ તડકામાં સુકવીને મડાઈ (થ્રેશિંગ) કરવી અને દાણામાં ભેજનું પ્રમાણ ૧૦-૧૨% સુધી કરી લેવું; કાબુલી ચણામાં આ અવસ્થા સંવેદનશીલ હોય છે, પાકની પરિપક્વતાનો અંદાજ પાંદડાં અને દાણા પરથી લગાવવો. ચણાના ફળી કોરી ખાનાર ઈયળના નિયંત્રણ માટે ઇન્ડોક્સાકાર્બ ૦.૦૨% (૧ મિ.લી./લી.), અથવા સાયપરમેથ્રીન ૨૫ ઈ.સી. ૧૨૫ મિ.લી., અથવા ડાયમિથોએટ ૩૦ ઈ.સી. ૪૦૦ મિ.લી.ને ૬૦૦-૮૦૦ લીટર પાણીમાં ઓગાળીને પ્રતિ હેક્ટર છંટકાવ કરવો.

રાઈ-સરસવ

પાંદડાં ખરી જવા, ફળીઓ પીળી પડવી તથા ૭૫% ફળીઓ સોનેરી રંગની થાય ત્યારે સરસવની કાપણી કરવી. કાપેલા પાકને ખળીમાં વધારે સમય રાખવો નહીં, પેન્ટેડ બગ (જંતુ) થી બચાવવા માટે દાણાને સારી રીતે સૂકવીને જ સંગ્રહ કરવો.

શાકભાજી / બાગાયતી પાકો

મરચું

મરચુંની સુધારેલી જાતો - પૂસા સદાબહાર, પૂસા જ્વાલા, અર્કા લોહિત, અર્કા સુફલ, અર્કા શ્વેતા, અર્કા હરિતા, મથાનિયા લોંગ, પંત સી-૧, પંત સી-૨, જી-૩, જી-૫, હંગેરિયન વેક્સ, જવાહર-૨૧૮, આર.સી.એચ.-૧, એલ.સી.એ.-૨૦૬ વગેરે મુખ્ય છે. ૧૫-૩૫° સે. તાપમાન યોગ્ય છે; ૪૦° સે. થી વધુ તાપમાન પર ફૂલ-ફળ ખરી જાય છે; સારી રીતે નિતારવાળી કાર્બનિક તત્વો યુક્ત રેતાળ લાલ ગોરાડુ જમીન (pH ૬.૦-૭.૫) સર્વોત્તમ છે. ૪-૫ અઠવાડિયા પછી ૬૦×૩૦-૪૫ સે.મી.ના અંતરે રોપણી કરવી; જાયદમાં ૭૦:૫૦-૬૦:૫૦-૬૦ કિલો એન.પી.કે. / હેક્ટર આપવું તથા વાયરસ / જીવાત નિયંત્રણ માટે ૪૦૦ મિ.લિ. મેલાથિઓન ૫૦ ઈ.સી.ને ૨૫૦ લિટર પાણીમાં ઓગાળીને ૧૦-૧૫ દિવસના અંતરે પ્રતિ એકર છંટકાવ કરવો.

KRIBHCO

Cooperative and beyond...

ભીંડા

ઉનાળુ ભીંડાની સુધારેલી જાતો - પૂસા એ-૫, પૂસા સાવની, પૂસા મખમલી, બી.આર.ઓ.-૩, બી.આર.ઓ.-૪, ઉત્કલ ગૌરવ તથા વાયરસ પ્રતિરોધક પૂસા એ-૪, પરભણી ક્રાંતિ, પંજાબ-૭, પંજાબ-૮, આઝાદ ક્રાંતિ, હિસ્સાર ઉન્નત, વર્ષા ઉપહાર, અર્કા અનામિકા - યોગ્ય છે. ગોરાડુ/ગોરાડુ મિશ્રિત જમીન (pH ૬.૦-૬.૮) માં ૨૦ ફેબ્રુઆરી થી ૧૫ માર્ચ સુધી ૨૦-૨૨ કિલો/હેક્ટર બીજના દરથી ૪૫×૨૦ સે.મી. ના અંતરે, ૪.૫ સે.મી. ઊંડાઇએ વાવણી કરવી; ૨૦-૨૫ ટન/હેક્ટર છાણિયું ખાતર તથા ૪૦:૫૦:૬૦ કિલો/હેક્ટર NPK આપવું, બાકીનું નાઈટ્રોજન ફૂલ આવવાની અવસ્થાએ આપવું.

શક્કરટેટી

શક્કરટેટી માટે રેતાળ ગોરાડુ અથવા કાર્બનિક તત્વો યુક્ત ચીકણી જમીન (pH ૬.૦-૭.૦) યોગ્ય છે, જેમાં જળ ધારણ કરવાની ક્ષમતા વધુ હોય. વસંત-ઉનાળુ પાકની વાવણી ફેબ્રુઆરી-માર્ચમાં કરવી. ૯૦:૭૦:૬૦ કિલો નાઈટ્રોજન, ફોસ્ફરસ અને પોટાશ/હેક્ટરના દરે ખાતર આપવું.

તરબૂચ

તરબૂચની ખેતી વિવિધ પ્રકારની જમીનમાં કરી શકાય છે, પરંતુ રેતાળ જમીન તેની ખેતી માટે યોગ્ય હોય છે. તેની ખેતી માટે ૬૫ કિ.ગ્રા. નાઈટ્રોજન, ૫૬ કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ તથા ૪૦ કિ.ગ્રા. પોટાશ/હેક્ટરના દરે આપવું આવશ્યક છે.

કેરી

ભૂંગા (ભૂંગા કીટ) ના નિયંત્રણ માટે ૧ મિ.લિ. મોનોક્રોટોફોસ અથવા ૧.૬ મિ.લિ. ડાયમેથોએટને ૧ લીટર પાણીમાં ઓગાળીને છંટકાવ કરવો. આંબામાં પાઉડરી મિલ્ડ્યુ (ચૂર્ણિલ આસિતા) માટે ૫૦૦ ગ્રામ ગંધકનો ભૂકો પ્રતિ છોડ વાપરવો અથવા ૧ મિ.લિ. ડાયનોકેપ/કેરાથેનને ૧ લીટર પાણીમાં ભેળવી ૧૫ દિવસના અંતરે છંટકાવ કરવો. કાળા/આંતરિક સડાના નિયંત્રણ માટે ૬ ગ્રામ બોરેક્સને ૧ લીટર પાણીમાં ભેળવીને છંટકાવ કરવો.

કેળા

કેળમાં ૨૫ ગ્રામ નાઈટ્રોજનની માત્રાને છોડથી ૪૦-૫૦ સે.મી. દૂર ગોળાકારમાં નાખીને, ચારે બાજુ નિંદામણ-ગુડાઇ કરીને જમીનમાં ભેળવી દો અને પિયત કરો.

કાકડી

કાકડીની ખેતી માટે રેતાળ ગોરાડુ અથવા ગોરાડુ જમીન, જેમાં પાણીના નિકાલની યોગ્ય વ્યવસ્થા હોય તે સર્વોત્તમ માનવામાં આવે છે. જમીનમાં કાર્બનનું પ્રમાણ વધુ અને પી-એચ (pH) માન ૬.૫-૭.૦ હોવું જોઇએ. કાકડીની ખેતી માટે ૮૦ કિ.ગ્રા. નાઈટ્રોજન, ૬૦ કિ.ગ્રા. ફોસ્ફરસ અને ૬૦ કિ.ગ્રા. પોટાશ / હેક્ટરના દરે આપવા જોઈએ.

બટાકા

બટાકાના ખેતરોનું નિરીક્ષણ કરો, કારણ કે માર્ચ સુધીમાં મોટાભાગના બટાકાનો પાક તૈયાર થઈ જાય છે. જો બટાકા તૈયાર થઇ ગયા હોય, તો તેની ખોદકામની કામગીરી પૂર્ણ કરો. બટાકા કાઢ્યા પછી ખેતરને આગામી પાક માટે તૈયાર કરો.

ડુંગળી

આ મહિને ઝડપથી વધી રહેલા ડુંગળીના પાકમાં નિંદામણ-ગુડાઈ કરીને ખેતર પોચું રાખો અને રોપણીના ૪૫ દિવસ બાદ ૭૨ કિ.ગ્રા. યુરિયા/હેક્ટરનો બીજો ટોપ ડ્રેસિંગ આપો. પર્પલ બ્લોચ (જાંબલી ધબ્બા) રોગથી બચાવવા માટે ૦.૨% મેન્કોઝેબ અને થ્રિપ્સના નિયંત્રણ માટે ૦.૬ મિ.લી. ફોસ્ફેમિડાન અથવા ૦.૫ મિ.લી. સાયપરમેથ્રીન અથવા ૭૫ મિ.લી. ફેનવેલરેટ ૨૦ ઈ.સી. અથવા ૧૭૫ મિ.લી. ડેલ્ટામેથ્રીન ૨.૮ ઈ.સી. ને ૨૦૦-૨૫૦ લીટર પાણીમાં ઓગાળીને છંટકાવ કરો.

દ્રાક્ષ

દ્રાક્ષની મુખ્ય શાખા પરથી બિનજરૂરી પાંદડાં તોડી નાખવા અને વેલાને જાળી પર વ્યવસ્થિત ગોઠવી દેવા. દ્રાક્ષના ફળોનો આકાર અને વજન વધારવા માટે, ૫૦-૬૦ ટકા ફૂલ ખીલે તે અવસ્થાએ ૩૦-૪૦ મિ.ગ્રા. જિબ્રેલિક એસિડને પ્રતિ લીટર પાણીમાં ભેળવીને છંટકાવ કરવો.

લીચી

ફળ બેસવાના એક સપ્તાહ બાદ પ્લેનોફિક્સ (૨ મિ.લિ. / ૪.૮ લિ.) અથવા એન.એ.એ. (NAA) ૨૦ મિ.ગ્રા. / લિ. નો છંટકાવ કરવો. ૧૫ દિવસ પછી બોરિક એસિડ ૨ ગ્રામ / લિ. અથવા બોરેક્સ ૫ ગ્રામ / લિ. નો ૧૫-૧૫ દિવસના અંતરે ત્રણ વાર છંટકાવ કરવો, જેનાથી ફળ ખરવા અને ફાટવાનું ઓછું થાય તથા મીઠાશ, આકાર અને રંગમાં સુધારો થાય.

આમળા

આમળા માટે કંચન, ક્રિષ્ના, નરેન્દ્ર આમળા-૬, નરેન્દ્ર આમળા-૭, નરેન્દ્ર આમળા ૧૦ જાતોની ભલામણ કરવામાં આવે છે. બીજને વાવતા પહેલા ૧૨ કલાક પાણીમાં પલાળી રાખવા જોઈએ, જે બીજ પાણીમાં તરવા લાગે તે બીજને ફેંકી દેવા જોઈએ.

બોર

બોરમાં ફળ માખીના નિયંત્રણ માટે મેલાથિઓન (૫૦ ઈ.સી.) ૨૦૦ મિ.લિ. ને ૨૦૦ લીટર પાણીમાં ઓગાળી, તેમાં ૨ કિ.ગ્રા. ગોળ ઉમેરીને એક અઠવાડિયાના અંતરે છંટકાવ કરવો.

પપૈયા

ઉનાળામાં પપૈયાની નર્સરી માટે પોચી, રોગ અને જીવાત મુક્ત જમીનમાં ૫ કિ.ગ્રા. રેતી, ૨૦ કિ.ગ્રા. છાણિયું ખાતર અને ૧ કિ.ગ્રા. લીમડાનો ખોળ ભેળવીને ક્યારી બનાવો. સ્વસ્થ બીજને ૦.૫ સે.મી. ઊંડાઈએ, ૧ ઇંચ બીજ વચ્ચેના અંતરે અને ૩ ઇંચ હાર વચ્ચેના અંતરે વાવીને મેઢ બનાવો. ફુવારાથી ૨-૩ દિવસે પિયત કરો અને ૩-૪ ફૂટ ઊંચા છાપરાથી તડકા સામે રક્ષણ આપો; બીજ ૧૫-૨૦ દિવસમાં ઉગી નીકળે છે.

જામફળ

જામફળમાં સુકારાના રોગના નિયંત્રણ માટે ૩૦ ગ્રામ બાવિસ્ટિનને ૧૫ લીટર પાણીમાં ભેળવીને પ્રતિ છોડના મૂળમાં આપવો.

ફૂલ અને સુગંધિત છોડ

રજનીગંધા

રજનીગંધાના કંદની રોપણી ગત મહિને તૈયાર કરેલી ક્યારીઓમાં ૨૦-૩૦ સે.મી.ના અંતરે કરો. ફૂલોની ખેતીમાં રસ ધરાવતા ખેડૂતો આ મહિને રજનીગંધા અને ગુલદાઉદીની રોપણી કરે. રોપણી કર્યા પછી બગીચામાં હળવું સિંચાઈ કરવાનું ભૂલશો નહીં.

ગુલાબ

ગુલાબની ખેતી માટે જરૂરિયાત મુજબ છંટણી, નિંદામણ-ગુડાઈ અને પિયત કરવું ખૂબ જ આવશ્યક છે. ગુલાબના ખેતરોમાં કોહવાયેલું છાણિયું ખાતર ૧૦ ટન/હેક્ટર આપવા ઉપરાંત, છંટણી કર્યા બાદ દર ચાર છોડના સમૂહ દીઠ ૧૦૦-૨૦૦ ગ્રામ કેલ્શિયમ એમોનિયમ નાઈટ્રેટ બે વાર આપવું.

ગ્લેડીયોલસ

ગ્લેડીયોલસમાં કંદ મેળવવા માટે છોડને જમીનથી ૧૫-૨૦ સે.મી. ઉપરથી કાપીને છોડી દો અને પિયત કરો. જ્યારે પાંદડાં પીળા પડવા લાગે, ત્યારે પિયત બંધ કરી દો. ગ્લેડીયોલસમાં 'કાળા ધબ્બા' રોગના નિયંત્રણ માટે ૦.૨ ટકા કેપ્ટનનું દ્રાવણ બનાવીને છંટકાવ કરો. જો મોલોમશી અને થ્રિપ્સનો ઉપદ્રવ હોય, તો તેનાથી બચાવ માટે ૦.૨ ટકા મેટાસિડ-૫૦ દવાનું દ્રાવણ બનાવીને છંટકાવ કરો.

KRIBHCO
Cooperative and beyond...

કૃભકો દ્વારા ગુજરાતમાં ખેડૂત લક્ષી વિસ્તરણ પ્રવૃત્તિઓની આછેરી ઝલક

ખેડૂત સભા, સ્થળ: ઘંટવડ, તા: કોડિનાર, જી: ગીર સોમનાથ, ગુજરાત.

ડીલર કોન્ફરન્સ, સ્થળ: બોરવાવ, તા: તાલાલા, જી: ગીર સોમનાથ, ગુજરાત.

ખેડૂત સભા, સ્થળ: ભીલડી, તા: ડીસા, જી: બનાસકાંઠા, ગુજરાત.

સહકારી શિક્ષણ સંમેલન, સ્થળ: તલોદ, જી: સાબરકાંઠા, ગુજરાત.

પાક સેમિનાર, સ્થળ: ડીસા, જી: બનાસકાંઠા, ગુજરાત.

ખેડૂત સભા, સ્થળ: ચારણગામ, તા: લુણાવાડા, જી: મહીસાગર, ગુજરાત

પાક સેમિનાર, સ્થળ: વલ્લભીપુર, જી: ભાવનગર, ગુજરાત.

ખેડૂત સભા, સ્થળ: ગામડાવ, જી: કચ્છ, ગુજરાત.

જૂથ ચર્ચા, સ્થળ: કમલપુરા, તા: સાવલી, જી: વડોદરા, ગુજરાત.

સહકારી શિક્ષણ સંમેલન, સ્થળ: નડિયાદ, જી: ખેડા, ગુજરાત.

ડીલર કોન્ફરન્સ, સ્થળ: દંત્રાઈ, તા: હાંસોટ, જી: ભરૂચ, ગુજરાત.

૩૪મા હેવી વોટર ડે અને નેશનલ સાયન્સ ડે નિમિત્તે કૃભકો અને હેવી વોટર બોર્ડ (HAEP) દ્વારા આંતર-ઔદ્યોગિક બેડમિન્ટન ટુર્નામેન્ટનું આયોજન

૩૮મા હેવી વોટર ડે અને નેશનલ સાયન્સ ડે નિમિત્તે સુરતના કૃભકો નગર ખાતે ૨૮ ફેબ્રુઆરી અને ૧ માર્ચ ૨૦૨૬ દરમિયાન એક ભવ્ય આંતર-ઔદ્યોગિક બેડમિન્ટન ટુર્નામેન્ટનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. હેવી વોટર બોર્ડ (HAEP) અને કૃભકો દ્વારા સંયુક્ત રીતે આયોજિત આ સ્પર્ધામાં ONGC, GNFC, NTPC, AMNS, HAEP અને કૃભકો જેવી પ્રતિષ્ઠિત સંસ્થાઓની ટીમોએ રમતગમત અને ભાઈચારાની ભાવના સાથે ઉત્સાહપૂર્વક ભાગ લીધો હતો. આ બે દિવસીય આયોજનનો મુખ્ય ઉદ્દેશ્ય ઔદ્યોગિક એકમોના કર્મચારીઓમાં શારીરિક તંદુરસ્તી, ટીમ વર્ક અને સ્વસ્થ સ્પર્ધાત્મક વાતાવરણ ઊભું કરવાનો હતો.

કાર્યક્રમના સમાપન સમારોહમાં મુખ્ય અતિથિ તરીકે સુરતના પોલીસ કમિશનર શ્રી અનુપમ સિંહ ગેહલોત ઉપસ્થિત રહ્યા હતા. તેમણે ફાઈનલ મેચો નિહાળ્યા બાદ ઔદ્યોગિક વ્યાવસાયિકોમાં એકતા અને સ્વાસ્થ્ય પ્રત્યે જાગૃતિ લાવવાના આ પ્રયાસની મુક્તકંઠે પ્રશંસા કરી હતી. આ પ્રસંગે કૃભકોના એક્ઝિક્યુટિવ ડાયરેક્ટર શ્રી ચંદ્રમોહન અતિથિ વિશેષ તરીકે હાજર રહ્યા હતા. તેમની સાથે જીએમ શ્રી બી.કે. શિશોદિયા, શ્રી એસ.ટી. મકવાણા, શ્રી એસ. થિરૂવલ્લુવન અને અન્ય ઉચ્ચ અધિકારીઓએ ઉપસ્થિત રહી ખેલાડીઓનો ઉત્સાહ વધાર્યો હતો.

આ સમગ્ર ટુર્નામેન્ટનું સફળ અને શિસ્તબદ્ધ સંચાલન HAEP હજીરાના જીએમ શ્રી એસ. થિરૂવલ્લુવનના નેતૃત્વ હેઠળ કરવામાં આવ્યું હતું. સમારોહના અંતે વિજેતાઓ અને રનર્સ-અપને મહાનુભાવોના હસ્તે ટ્રોફી અને એવોર્ડ એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા, જ્યારે અન્ય સહભાગીઓને પ્રમાણપત્રો આપી સન્માનિત કરાયા હતા. આ સ્પર્ધાએ માત્ર વિજ્ઞાન દિવસ અને હેવી વોટર ડેની ઉજવણીને યાદગાર બનાવી નથી, પરંતુ વિવિધ ઔદ્યોગિક એકમો વચ્ચેના આંતર-સંબંધોને પણ રમતગમતના માધ્યમથી મજબૂત કર્યા છે.

કર્મચારી કૌશલ્ય વર્ધન અને સુરક્ષા સજ્જતા માટે માનવ સંસાધન વિકાસ વિભાગ દ્વારા તાલીમ કાર્યક્રમોનું આયોજન

ફેબ્રુઆરી ૨૦૨૬ દરમિયાન, કૃભકો પ્લાન્ટ, સુરત ખાતે માનવ સંસાધન વિકાસ વિભાગ દ્વારા કર્મચારીઓની વ્યાવસાયિક ક્ષમતાઓ, વર્તણૂક કૌશલ્યો અને સુરક્ષા જાગૃતિ વધારવાના ઉદ્દેશ્ય સાથે તાલીમ કાર્યક્રમોની શ્રેણીનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. મહિના દરમિયાન કુલ છ તાલીમ કાર્યક્રમો યોજવામાં આવ્યા હતા, જેમાં કોમ્યુનિકેશન સ્કિલ્સ, પ્લાનિંગ એન્ડ ઓર્ગેનાઈઝિંગ સ્કિલ્સ, એન્ગર મેનેજમેન્ટ, કાર્યસ્થળ પર આરોગ્ય અને સુરક્ષા, અને જોબ હેઝાર્ડ એનાલિસિસ (JHA) જેવા મહત્વના ક્ષેત્રોને આવરી લેવામાં આવ્યા હતા. આ કાર્યક્રમોમાં પ્રતિષ્ઠિત બાહ્ય ફેકલ્ટી દ્વારા માર્ગદર્શન આપવામાં આવ્યું હતું.

આ સત્રોમાં કર્મચારીઓની આંતરવૈયક્તિક અસરકારકતાને મજબૂત કરવા, કાર્યસ્થળ પર આયોજન ક્ષમતામાં સુધારો કરવા અને વધુ સારા ટીમ વર્ક માટે ઈમોશનલ ઈન્ટેલિજન્સ (ભાવનાત્મક બુદ્ધિ) ને પ્રોત્સાહન આપવા પર ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવામાં આવ્યું હતું. વધુમાં, કાર્યસ્થળની સુરક્ષા અને જોખમોની ઓળખ પર વિશેષ ભાર મૂકવામાં આવ્યો હતો, જેમાં સુરક્ષિત અને સ્વસ્થ કાર્યકારી વાતાવરણ જાળવવા માટેની કૃભકોની પ્રતિબદ્ધતાને વધુ મજબૂત કરવા માટે 'હેલ્થ એન્ડ સેફ્ટી એટ વર્કપ્લેસ (111A)' અને 'જોબ હેઝાર્ડ એનાલિસિસ' પર સમર્પિત કાર્યક્રમો યોજાયા હતા.

સમગ્ર રીતે, આ તાલીમ પહેલોમાં ઉત્સાહપૂર્વક સહભાગિતા જોવા મળી હતી, જેમાં કુલ ૧૭૨ કર્મચારીઓએ ભાગ લીધો હતો. HRD વિભાગ કૃભકો પ્લાન્ટ, સુરત ખાતે કર્મચારીઓની ક્ષમતા નિર્માણ અને સતત શિક્ષણ તેમજ સુરક્ષા ઉત્કૃષ્ટતાની સંસ્કૃતિ કેળવવામાં સક્રિય ભૂમિકા ભજવવાનું ચાલુ રાખે છે.

કૃભકો ઉત્સવ ૨૦૨૬: આનંદ મેળાના રંગે રંગાયું કૃભકો નગર

કૃભકો ટાઉનશિપના રહીશો માટે ૨૧ ફેબ્રુઆરીનો દિવસ હર્ષોલ્લાસ અને ઉમંગની અનોખી ભેટ લઈને આવ્યો હતો. ટાઉનશિપના આમ્રપાલી મેદાન ખાતે ભવ્ય 'આનંદ મેળો' (કૃભકો ઉત્સવ ૨૦૨૬) આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેનું ઉદ્ઘાટન મુખ્ય અતિથિ એક્ઝિક્યુટિવ ડાયરેક્ટર અને પ્લાન્ટ હેડ શ્રી પી. ચંદ્રમોહન દ્વારા કરવામાં આવ્યું હતું.

આ પ્રસંગે પ્લાન્ટ હેડ શ્રી પી. ચંદ્રમોહન સાથે સંસ્થાના અન્ય વરિષ્ઠ અધિકારીઓ પણ ગરિમામય ઉપસ્થિતિમાં રહ્યા હતા. દીપ પ્રાગટ્ય અને રીબન કાપીને મેળાનો વિધિવત પ્રારંભ કરાવ્યા બાદ, તમામ મહાનુભાવોએ વિવિધ સ્ટોલ્સની મુલાકાત લીધી હતી. વરિષ્ઠ અધિકારીઓની હાજરીએ આયોજકો અને સહભાગી કર્મચારીઓનો ઉત્સાહ બમણો કર્યો હતો. આ તકે શ્રી પી. ચંદ્રમોહને પોતાના સંબોધનમાં જણાવ્યું હતું કે, આવા સામાજિક આયોજનો કૃભકો પરિવારમાં પરસ્પર સ્નેહ અને એકતાની ભાવનાને વધુ મજબૂત બનાવે છે.

આમ્રપાલી મેદાન જાણે એક મીની મેળામાં ફેરવાઈ ગયું હતું, જ્યાં ખાણી-પીણીના વૈવિધ્યસભર સ્ટોલ્સ મુખ્ય આકર્ષણ રહ્યા હતા. મુલાકાતીઓએ અવનવી વાનગીઓનો રસાસ્વાદ માણ્યો હતો. વરિષ્ઠ અધિકારીઓએ દરેક સ્ટોલ પર જઈને આયોજનની પ્રશંસા કરી હતી અને કર્મચારીઓના પરિવારો સાથે આત્મીય સંવાદ સાધ્યો હતો. બાળકો માટે ખાસ ગેમ ઝોન અને રાઈડ્સે વાતાવરણમાં અનેરી જીવંતતા ભરી દીધી હતી, જે પ્લાન્ટની કામગીરીની વ્યસ્તતા વચ્ચે પરિવાર સાથે સમય વિતાવવા માટે એક ઉત્તમ તક સાબિત થઈ હતી.

ઉત્સવની સૌથી યાદગાર ક્ષણ સાંજના સમયે આયોજિત સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ રહ્યો હતો. મંચ પર રજૂ કરવામાં આવેલા ઉર્જાસભર પર્ફોર્મન્સ, સંગીત, નૃત્ય અને જીવંત રંગોએ પ્રેક્ષકોને મંત્રમુગ્ધ કરી દીધા હતા. આ રંગારંગ પ્રસ્તુતિઓએ સમગ્ર કાર્યક્રમને એક અવિસ્મરણીય પૂર્ણાહુતિ આપી હતી અને ઉપસ્થિત સૌના દિલ જીતી લીધા હતા.

આ આનંદ મેળો માત્ર મનોરંજનનું સાધન જ નહીં, પરંતુ કર્મચારીઓ વચ્ચેના સુમેળભર્યા સંબંધો અને કૃભકો પરિવારની અખંડિતતાનું એક સુંદર પ્રતીક બની રહ્યો હતો.

ખેતરોથી ગતિશીલતા સુધી:
કૃભકો ભારત ટેક્સી પહેલને સહ-પ્રમોટ કરે છે.

કૃષક ભારતી કોઓપરેટીવ લિમિટેડ (કૃભકો)

KRISHAK BHARATI COOPERATIVE LIMITED

હજીરા પ્લાન્ટ, સુરત - 394 515 (ગુજરાત)